

Szerkesztőség:
Rimaszombatban, Pokorágyi-
uteza 1. szám. Ide intézendő
a lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

—
Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

—
Kéziratot nem adunk vissza.

—
Az előfizetés díja:
Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: KOMAROMY ISTVÁN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Deák Ferencz-u.
8. sz. a. a. könyvkereskedésben
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogati 12 fillér.
Többzori hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezelszerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Karácsony napján.

A testté lett Igének, a szeretetnek ünnepnapja van ma. Mert ma tűnt ki, hogy „ugyszerette Isten a világot, hogy egyszülött fiát adta erette, hogy senki, a ki ő benne hiszen, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.“

Magrendítő, világmegváltó nagy eszme tárul lelkünk szemeink elé és ha a történetet, a megváltást kutatjuk, hát mit találunk ott?

Egy istállót, egy jászolt és egy gyámoltalan kis csecsemőt.

Milyen egyszerű dolgok és az esztétika mégis mint a legfőbb megjelentést ünnepli a következő egyszerű sorokat:

„Jászol ágyán sir a gyermek
S ráborulnak kis kezere
A szegényes pólyarongyok.“

A lealázkodás igen nagyon mélységes volt. S a lealázkodás nagyságából tűnik elő a legnagyobb szeretet. És a szeretet mindent túlhaladó kiadásra látatja meg velünk az Istent.

Abban a betlehemi jászolban isteni dolgok történtek.

Beteljesültek ott azok a várakozások, a melyekkel a magára hagyott emberi természet isteni segítség után áhított.

Beteljesültek azok a jámbor sóhajtások, a melyekkel az ő világ egyszerű nagy emberei, a patriarkák fohászkodtak az igert szabadító után.

Beteljesültek az Isten választott népének reményei, a melyekkel a sokszorosan megígert Messiás eljöveteleiben bizakodtak.

Beteljesültek a nagy próféták jóslatai, a melyek az Isten fölmentjének eljöveteleiről jöven döltek.

Pedig a világ csak úgy forgott, mint anakelötte. Nagyon kevesen vettek tudomást arról, hogy az egész emberi nemzetet érdeklő kisdéd született ezen a hajnalon, és még a kik tudomást vettek is róla, azok se mind törődtek vele tovább.

Ha tudták volna, hogy nem fog letelni két ezred év és nem lesz a földnek olyan zuga, a hol ne lennének ennek a kisdédnek imádo hó-dolói, — ha tudták volna, hogy a művelt nemzetek ennek születését állítják oda a történelem határvonáig, az új időszámítás kezdeteül!

Ha ezt előre tudták volna, vajjon megváltott volna-e gondolkodásuk a kisdéd felől?

Bizony sok egyszerű, gyermekded dologgal nem tud megbatkozni a világi bölcsesség ennek a gyermeknek életében, mert az emberi gondolkodás nagyhangú, hivalkodó föllépést kedvel, a mi a szemet elkápráztatja.

De nem ilyenek az Isten művei!

Nézd meg, figyeld meg a természet rejtett erőiben, a melyeknek kezdete kicsiny, a fejlődése lassú, szemmel alig látható és mégis soha utól nem éri azokat emberi művész kezemunkája. Figyeld meg a vizesöppek lassan vájó munkáját, figyeld meg a kis magvak kikelését, a mezők lliomainak és az erdők fainak növést a csirázástól addig, míg virágdiszbe öltöznek, míg lomb-sátorral takarják a földet. Ilyenek az Isten művei, kezdetben alig látszanak valaminek, de azután tulszárnyalnak szépséggel, erővel mindenben.

Igy kezdődött a megváltás nagy műve is első karácsony napján, mikor a betlehemi jászolban feküdt az a kisdéd. Ez a kisdéd volt a magja, csirája annak a hatalmas nagy műnek, a melyet megváltásnak nevezünk s a melynek eszméje azóta az emberek száz meg száz millióit áthatotta.

Ilyenek az Isten művei, mert „a világ erőt leneit, gyöngéit választja ki az Isten, hogy meg-szégényítse a bátrakat és erőseket“

Azért mondotta az agg Simeon, hogy ez a kisdéd „sokaknak jelül tetetett, a melynek ellent mondanak.“

Honnan van ez, mi lehet ennek az oka? Az, hogy az emberek tömege nagyrészt felületes, — csak az tetszik neki, a mi csillog, és egyszerű ruhájában nem ismeri föl az isteni eszmét. Sokan meg csak hidegen: ésszel vizsgálnak mindent és míg ezen a mérlegen mindent milligrammig, hajszálhasogatásig latolgatnak, addig szívük távol lévén onnan, nem veszik észre a fönsegest, az istenit. Mert az isteni dolgok megértésére szív szükséges. A szív, a nagylelkűség jobban felfogja azokat, mint a legkiválóbb lángész. Hiszen az Isten, mikor az emberekhez leereszkedik, szintén a szíve, nagylelkűsége tündöklék leginkább műveiben.

De térjünk vissza a karácsonyi ünnep tárgyára, az e napon született kisdédre.

Kortársai négy irásban adták elő az ő élet-történetét és ezeket az irásokat szentírásnak tartja a benne hívő nép, mert ezeknek egyszerű, czikornyátlan előadása az igazságról való teljes meggyőződés látszatát egészen magán viseli és az isteni dolgokkal tördés szent ihlet zománczával vonta be ezeket a régi iratokat, úgy hogy azokon szinte érzik az Isten lehelete, a melylyel a képmsára teremtett lelkét igazgatja.

Az irások közül Jánosé magasan szárnyaló filozófiai képlet gyanánt adja elő az isteni Ige megtestesülését, Matée már emberi vonatkozásait is elmondja, Márk meg mindjárt keresztelő Jánossal és tanításaival kezdi, de legszebb, legművészebb Lukácsnak, az orvos evangelistának elbeszélése, a ki vonzó, kedves képet tar elénk Jézus születéséről. Nem hiába hogy azt tartja róla a hagyomány, hogy nemcsak irni, hanem ecsettel festeni is művészig tudott. A mi pedig a szent tudományt illeti, abból jó iskolát hallgatott, mert a legkiválóbb szellemű apostolnak, Pálnak volt ő kísérelője és kedves tanítványa.

Az ő irásaiból tudjuk azt a szép képet, hogy mikor az anya megszülte fiát, betakará őt pólyákba és jászolba fekteté, mert nem volt helyük a szálláson.

Ugyancsak ő mondja el azt is, hogy pásztorok virrasztottak nyajaik mellett és ezeknek a szegény embereknek hirül vitte az Isten anyyala azt a nagy örömet, hogy ma született az Üdvözítő, a ki az Ur Krisztus, Dávid városában s arról lehet megismerni, hogy találnak egy kisdedet, pólyákba takarva és jászolba fektetve.

Maté, a ki a zsidók számára irt, már egy kissé más fölfogással adja elő a dolgot. A zsidók királyt vártak a Messiásban, hát nem is beszél Maté nekik jászolról, istállóról, sem szegény pásztorokról, hanem hivatkozik arra a csillogaszoktól is bebizonyított tényre, hogy egy rendkívüli csillag tűnt föl az égen és távol keletről gazdag nagy királyok jöttek sugárai nyomán kérdegetve: Hol van, a ki született, a zsidók királya? S a csillag ott fényelt a hely fölött.

A Maté által vázolt történet előkelőbb s a zsidó nép kizárólagos jellemének jobban megfelel, mint Lukácsé; de a mi általános emberiért dob-banó sziveinket sokkal jobban meghatja Lukács elbeszélése, mert ott azt látjuk, hogy az Isten választotta és kedves fia nem vonakodik egy szegény istállóban öltetni magára az emberi alakot, ezzel mutatva, hogy előtte minden ember egyenlő, ő üdvözíteni jött a legszegényebb és legelhagyatottabb népet is, sőt épen azokon kezdi isteni művét, azokat hivatja első imádókul is jászoltrónja számolya elé. Ez bizony nagyon világos eszme és igen hathatós megkedveltetője egy olyan vallásnak, a mely minden nemzetet az egy igaz Isten tiszteletében akar egyesíteni.

Lapunk jelen száma 6 oldalra terjed.

Említettem, hogy János magasröptű bölcsészeti képpel emlékezik meg az örök Ige megtestesüléséről. De hát mért hallgatja el Márk Jézus születését? Mért kezdi ő mindjárt keresztelő János kemény és erőteljes szavaival, a melyekkel bűnbánatot hirdet s mért adja elő mindjárt a harmincz esztendő Jézus megkereszteltetését és tanítását? Ennek ilyenforma okai vannak: Márk Péter tanítványa, Péter pedig legtöbbet Rómában hirdette Krisztust, a római pedig akkoriban, mint világhódító vitéz nemzet nem szerette a gyermekes dolgokat, hanem inkább imponált neki a férfias erő. Ezért nem ír Márk semmit Jézus születéséről és gyermekségéről, hanem mindjárt a hatalommal tanító Isten Fiáról ír, akiről hasonló erőteljes prófeta tesz tanúságot keresztelő Jánosban.

A szentírás irói tehát igen bölcsen alkalmazkodnak azoknak fölfogásához, akik számára irnak s ez magyarázza meg azt a nagy hatást, amelyet a lelkekben előidézték. Tanulhatna tőlük minden szónok és tanító, akkor nem beszélne nekünk gyermekekhez s szegény tanulatlan néphez, mintha csupa olyan állana előttük, aki az egyetemek bölcsészeti fakultását alaposan elvégezte.

Lukács evangéliuma legegyszerűbben, leggyermekdedebb és legesaládiasabb vonásokkal adja elő Jézus születését, azért ez legáltalánosabb hatást is képes előidézni az emberek között, mert ezt mindenki, a legszegényebb és legegyszerűbb is könnyen fölfogja és megérti, sőt épen azokat vigasztalja leginkább, akiknek legkevesebb jutott e világból, akik rang, hirnév és vagyon nélkül mindennapi fáradsággal tartják fönn életüket.

Az őshagyomány legendái még egy pár szép képet tartottak fenn számunkra, amelyek lehet, hogy csak költői képzelet szüleményei, de a helyzetnek megfelelők.

Egy költő így dolgozza föl az egyiket:

„Eb, tehénke, farkas és a bárány,
Miként Isten lábainál egykor
Az örök, szent békéről csevegnek.“

A megváltó születésével az emberi sziveket eltöltő béke még az állatok ellenséges szembe-szállását is megszünteti.

Ez a kép nagyon odaillenek ma is a megváltó születése napjára, hogy a kik benne hisznek, ne állanak ellenségeként egymással szemben, hanem szívekben komoly vizsgálódással keresnek a kibékülést, a mikor megvalósulhatna az egy akol és egy pásztor eszméje.

Milyen karácsonyi gondolat volna ez!

Oda illenek a pásztorokat tudósító anyyali sereg énekéhez:

Dicsőség a magasban Istennek
Békesség a földön az embernek. —hs.—

Vármegyei közgyűlés.

A vármegye községe folyó hó 22-én tartotta évnegyedes rendes téli közgyűlését pelsőzi Hámos László főispán elnöklété alatt Bizonyos aggodalommal néztünk a közgyűlés elé; mert azt 21 én egy népes, hazafias népgyűlés előzte meg székvárosunkban. Tudtuk és reméltük, hogy vezérlő férfaink meg fogják találni a helyes utat és módot az elvi ellentétek kiegyenlítésére, s most örömmel adhatjuk, hogy reményünk valóra változott, mert egy a népgyűlés, valamint a vármegyei közgyűlés méltóságos, hazafias mederben vezetett.

Csak nem régen, a szomszéd vármegyéből egy igen is illetékes egyéntől hallottuk a többi között a kritikát vármegyénk, hogy a nemzeti harcban Gömör-Kishont-vármegye elejétől végig hazafiasságát a legnagyobb mértékben a törvények tiszteletben tartása mellett komoly, méltóságos magatartásával tudta diadalra vinni. Ugy történt ez most is a korszakot alkotó 2 nap alatt. Fokozatosan lépésről lépésre haladt vármegyénk a küzdelem mezéjén, s csak mostan, midőn már komoly aggodalomra van ok, akkor nyilatkozott meg egész összességében a vármegye egyeteme egyhangú nyilatkozatában és határozatában.

A mostani momentummal ledőltek a válaszfalak,

mint azt Hevessy Bertalan, a mozgalom egyik vezérférfia komolyan, igen tartalmas felszólalásában kifejtette, s most már, midőn a remény foszladozó fátyola választ el bennünket a jövőtől, a haza és alkotmány szeretetében és megvédésében ölekezett együtt a vármegye közönsége, minden egyes polgára, vallás, elv és rangkülönbség nélkül a vármegye közgyűlés termében.

A vármegyei bizottsági tagok csaknem teljes számban megjelentek, s pontban 10 órakor nyitotta meg a közgyűlést a lelkes „eljen”-nel fogadott főispán. Jelen voltak a közgyűlésen minaji Bornemisza László alispánul a megye egész tisztikara. A vármegyei bizottsági tagok közül Szentiványi Árpád, Hanvay Zoltán, Máriássy Andor, Hevessy Bertalan, Hevessy József, Fáy László és Gyula, Farkas Ábrahám és Zoltán, Bornemisza István, Szontagh Andor, Szontagh Zoltán, Mihalik Dezső, Hevessy László, Hanvay József, Soldos Árpád, Hámos Árpád, Hámos Aladar, Putnoky Mór, Molnár József, Marton János, Medveczky Sándor, Hönisch Ede, Széman Endre, Czinke István, Terray Gyula, báró Luzénszky Henrik, Tornallyay Zoltán, Kubinyi Andor, dr. Pösch Gyula, Fáy Antal, Szentiványi József, Marikóvszky Géza stb.

Impozáns képet nyújtott a szinig megtelt gyűlés-terem s általános esendben hangzott el az elnöki megnyitó. Mindenki a hazafias aggodalom eszméjével és a ketes jövő bizonytalan reményével eltelve tekintett a falakon függő ósók képeire. Az elköltözötték nagy szel-leme szolt le a vármegye közönségének soraihoz, de nem nyomasztó, hanem lelkes hazafias hatással, hogy erőt és bölcs tapintatot sugalljon e fontos pillanatban a lelkekbe és megőrizze a vármegye nyugalomát, hazafias magatartását és megnyilatkozását.

Hámos László főispán könnyező szemekkel és remegő hangon jelentette be a közgyűlésnek, hogy bár fájdalommal, de mégis válni kell székétől és a vármegye közönségétől. Hivatkozik arra, hogy a mult gyűlés óta azóta maradt meg, mert a vármegye egyhangú bizalmával talakozott s reménye volt arra, hogy hazafiaságát felkiismeretével összhangba hozva megtudja állását tartani és a törvényes alapon a vármegyet továbbra is kormányozni. A politikában beállott mostani változás azonban oly helyzetet teremtett, hogy most már kénytelen a vármegye közönségének kívánsága elől kitérni és állását elhagyni. Szívhez szóló szavakban köszöni meg a vármegye eddigi magatartását és jó indulatát, melyben 14 évi főispán-sága alatt őt részesítette. Kéri vármegyéjét, hogy ígérete alól most már mentse fel, s a mai közgyűlést a vármegye közönsége bölcs tapintattal, szokott tárgyilagossággal és ügybizalommal tartsa meg.

Szentiványi Árpád, a kipróbált ósz bajnok, ki a parlamentnek egyik legrégebbi tagja, ifjú hévvel köszöni meg a főispánnak tett nyilatkozatát s kijelenti, hogy a mennyiben a vármegye főispánja hazafias nyilatkozatát, melyet a mult gyűlésen tett, teljesen betartotta, habár a politikában változás állott is be, személye iránt a bizalom a vármegye közönsége előtt most sem ingott meg egy pillanatra sem. Ma még — ugymond — nagyobb szükségünk van a főispánra, mint azelőtt, mert igen súlyos alakulás történt a nemzeti küzdelemben. Ha főispánunk elhagyná tisztét, valószínű, hogy új főispánt küldenek, a mi igen nagy ellentétet szűlné a vármegyében. A főispáni változás, illetve a főispán személyére vonatkozó határozatunkat és indítványainkat tehát akkorra tartjuk fel magunknak, ha esetleg a kibontakozás nem történne meg. Védjük meg vármegyéinket a legutolsó pillanatra a nagy rázkódásoktól s ezen azért az esetre, ha ez netalan bekövetkeznék, a tegnapi népgyűlés határozatának ide vonatkozó részét olvasta fel, mely a következő:

„Az értekezlet nem tartja a hazafias érzéssel öszegegyeztethetőnek, hogy valaki a mai politikai viszonyok között s a mai kormány kezéből főispáni állást elfogadjon s ha mégis akadna valaki, aki Judaspénz fejében vármegyéinkben a nemzeti törekvések letörésére vállalkoznék, ezzel szemben az értekezlet megvetését fejezi ki főispánnak el nem ismeri s oda fog hatni, hogy esküjét a törvényhatóság ki ne vegye. De egyéni tisztességében is kifogásolhatunk, mondjá, ha erőszakos módon, vagy cselszöggel törekedne az eskü letételére.”

A közgyűlés lelkesedéssel és egyhangúlag fogadta el az értekezlet határozatát s hogy annak nyoma maradjon, a gyűlési jegyzőkönyvbe rendeli felvételt.

Szontagh Andor, a garami kerület képviselője teljesen megnyugszik Szentiványi kijelentésében, az elhangzott nyilatkozatok után a ő sem tartja aktuálisnak, hogy a népgyűlés összes indítványai a gyűlés jegyzőkönyvébe vétessenek, teljesen elegendőnek találja a fenti határozat bevételét.

Bornemisza László alispán emelkedik fel ezután s a tisztikar nevében is, részéről változatlan bizalmáról és ragaszkodásáról biztosítja a távozni kívánó főispánt. Ugy mond: keserű nekünk e pillanat, mert főispánunk az elmúlt 14 év alatt mindig törvényesen és alkotmányosan vezette a vármegyét, a tisztikar nemcsak vezérért, de igazi jóbarátját vesztette el benne; megköszöni eddigi magatartását a tisztikaral szemben s jövőben is szerenese jókívánatait tolmácsolja a tisztikar nevében. Ha pedig a főispán csakugyan távozna, rögtön össze fogja hívni a közgyűlést.

Utána ismét Szentiványi Árpád kér szót s a vármegye közönsége nevében és részéről köszöni meg a főispánnak a vármegye érdekében kifejtett buzgó munkásságát.

Hevessy Bertalan, az ékes szavú szónok meghatottan kezdé felszólalását. Ez a megható jelenet engem is felbátorított — úgy mond — mert ez okszerű összefüggésben van a mostani aggasztó politikai helyzettel. A parlamenti élet története ehhez hasonló esetet még nem mutat fel, hogy a politikai elvi választások ily gyorsan omlottak volna le. Ennek hatása tükröződik vissza a mai gyűlésen s erre vet világot a főispán nyilatkozata is. Meghajlik a főispán hazafias magatartása előtt, elismerését fejezi ki vele szemben, s annak fog örülni, ha őt egy új alkotmányos kormány alatt ismét Gömörvármegye székében láthatja.

Ezután következett a különféle bizottságoknak törvényszerinti betöltése, melyek eredményeként adjuk, hogy a vármegyei közgyűlés bizottságba beválasztottak: Szentiványi Árpád, Hevessy Bertalan, Fáy Gyula, Ragályi Gyula, Szontagh Andor és Putnoky Mór. Érdekes eset fordult elő, amennyiben Farkas Ábrahám és Putnoky Mór

80—80 egyenlő szavazatot kapott s új választás ejtetvén meg — Putnoky került ki győztesen az urnából.

Az állandó választmányba beválasztottak: Hanvay Zoltán, Szontagh Andor, Farkas Zoltán, Szakall Vincze; A központi választmányba: Hanvay Zoltán, Hevessy Elemér.

Fontos momentum volt még Hevessy Bertalannak az interpellációja az alispánhoz, hogy a tartalékos katonai behívók kifüggesztése céljából kiadott hadiparancsot és rendeletet végrehajtsa. — Az interpellált alispán az érvek zömével igyekezett a támadást visszaverni s tekintettel arra, hogy a lakosság meg volt tévesztve, épen a lakosság érdekében látta szükségesnek a különben is általa törvényesnek ismert rendeletet végrehajtani. Erre vonatkozólag a közgyűlés el fogadta az állandó választmány azon határozatát, melyszerint a törvény magyarázása céljából felir az országgyűléshez. A közgyűlés az alispán nyilatkozatát megnyugvással vette tudomásul.

Vegeztül most már szükségét látva a vármegye közönsége az alkotmányvédő bizottság létesítésének, ezt az állandó választmány összes tagjaiból a következőkkel kibővítve alakítja meg:

Hevessy József, Baksay István, dr. Wieszt Károly, Hanvay Zoltán, Szontagh Andor, Farkas Zoltán, Szentiványi József, gróf Andrássy Géza, Hanvay József, Baksay József, Czinke István, Fáy Antal, Szabó Elemér, Hevessy László, Széman Endre, K. Szabó József, Medveczky Sándor, Dapsy Béla, Beelik Ivan, Gyürky Pal, dr. Karóssy Gyula, Kirinyi Béla, Fáy Árpád, Benyo József, Deme Sándor, Hönisch Ede, Czibur Emil, Czibur Pal.

Az alkotmányvédő bizottság elnökévé Máriássy Andor indítványára egyhangúlag Szentiványi Árpádot, jegyzőkké pedig Bornemisza Elemert, Szabó Elemert és Hevessy Elemert választották meg. — Célja lesz a tisztviselők érdekeinek és a vármegye autonóm jogainak megvédése.

Ez iránybani gondosságát a vármegye közönségének Bornemisza alispán köszöni meg szept szavakban.

A főispán törvényes jogánál fogva Ragályi Kálmán és Madarassy Ivan szolgabírákat tb. főszolgabírákká, dr. Csiky Ferencz garami körösvost pedig tb. járasorvossá nevezi ki.

A közgyűlés az estéli órákban ért véget, s arról mindenki megnyugvással távozott.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk minden olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtították avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy ugy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést ki egyenlíteni sziveskedjenek. Tisztelettel a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Boldog ünnepeket! A karácsonyi ünnepekre tekintettel léven, lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg. Örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy lapunk baratainak, előfizetőinek és munkatársainak örömteljes, boldog karácsonyi ünnepeket kívánjunk!

A „Gömör-Kishont” szerk. és kiadóhivatala.

Előléptetett főszolgabíró. A m. kir. belügyminiszterium jóváhagyta a vármegye közönségének azon határozatát, mely szerint Kuna Aurélt a nagyrőcei járás ügybuzgó főszolgabíráját a VII-ik fizetési rangosztálya sorozta, illetve léptette elő.

Bírósági vizsgálat. Kolbay Sándor kir. táblai bíró a törvényszéki elnök akadályoztatása folytán f. hó 20-ikán a rozsnói kir. járásbírósg ügykezelése felett hivatalos vizsgálatot tartott.

Athelyezés. Dr. Szalay Pál tanfelügyelőségi tollnok a somogyi kir. tanfelügyelőséghez helyeztetett át. Helyebe Gramma Döme somogyi kir. segédtanfelügyelő jön.

Hivatalvizsgálat. Kubinyi Aladár kir. törvényszéki elnök f. hó 23-án a rimaszecsi kir. járásbírósg ügykezelését hivatalosan megvizsgálta.

Eljegyzés. Kubinyi Andor kir. pénzügyigazgató kedves és szép leányát Arankát eljegyezte Smal Gyula kir. törvényszéki aljegyző, fiatalságunk egyik tehetséges és rokonszenves tagja.

Költvény kisorsolás. A helybeli polg. olvasó körben dr. Kovács László polgármester ellenőrzése mellett az elnökség f. hó 18-án 100 drb. házépítési költvényt sorsolt ki 2000 korona értékben. Még 226 költvény van kisorsolni való, de költvényeket — amint halljuk — többben visszaadományozni szándékoznak.

Eljegyzések. Jókóv János fazekas zsaluzsányi tanító kedves leányát: Mariskát eljegyezte Baranyai Biró Ferencz főgépész Budapestről.

Barányi György helybeli fiatal földbirtokos eljegyezte Konecskó Annát, öz. Konecskó J.-né földbirtokosnő kedves leányát Gortvakisfaludon.

A rimaszombati Tompa-társaság felolvasó estélye december 30-án, szombaton este fél hat órakor kezdődik a főgimnázium tornatermében. Az estélyre a társaság külön meghívokat nem bocsát ki, de szívesen látja városunk intelligens közönségét. A belépti-díj személynként 50 fillér. A minden tekintetben érdekesnek ígérkező estélyen Komáromy Géza tanár felolvasást tart a magyar tengerpart, Dalmátia és Hercegovina történelmi nevezetességi helyeiről és gyönyörű természeti szépségeiről, melyeket a társaság vetített képekben is bemutat. A főgimnázium fizikai szertára egy új 1200 koronába kerülő vetítő készülékkel gyarapodott, melyet ez alkalommal fognak először használni. Az érdekes felolvasást körülbelül 100 vetített kép fogja illusztrálni. A nemes tartalmú társas összejövetelt még élvezetesebbé teszi egy rimaszombati hölgyekből és urakból álló vegyes énekkar előadása, melyben a hölgyek közül részt vesznek: Lengyel Ivánné, Dr. Kovács Lászlóné, Gyürky Anna, Lengyel Ilonka és Beliczky Böske, az urak közül Percz Samu, Dr. Törköly József, Fekete Mihály és dr. Veres Samu. Intelligens közönségünk figyelmét annál szivesebben hívjuk föl a Tompa-társaság szombati estélyére, mert már a multban meggyőződünk arról, hogy a társaság minden

anyagi áldozatkészség igénybevétele nélkül valóban nemes szórakozásban részesíti azokat, a kik estélyein megjelennek.

Halálozás. A helybeli körkórházban f. hó 22-én fejezte be hányatott életét az itteni valamikor jómódú család ivadéka: Simonka Amália, czéltáblája a neveletlen utca gyerekeknek, kik „Czicz-Máli” kiáltózással üldözték szegény, önmagával tehetetlen nőt. Utóbbi időben elbetegeskedett s 63 éves korában 22-ikén meghalt.

Szilveszter-esti mulatság. A polgári olvasó körben — mint mindig — ez idén is rendeznek szilveszter-esti mulatságot. A belépti-díj 1 korona.

Tanári jubileum. Nagyrőceéről írják, hogy az ottani állami polgári és kereskedelmi iskola tanárkara család körben üdvözölte Lahner György rajztanárt abból az alkalmából, hogy már 20 év óta működik Nagyrőcén. A kedélyes vacsorán, melyen a tanárok családjakkal s a rk. és prot. lelkészek vettek részt, komoly es vig felköszöntőkben emlékeztek vissza Lahner György 20 éves pályájára s méltatták az ünnepeltnek társadalmi és gazdasági érdemeit is. Lahner tulajdonképen már 29 éves tanár. Pályáját mint a nagyrőcei rk. főgimnázium rajztanára kezdte, azután több évig működött a Zsolnay-féle porcellán gyár festészeti osztályában s 1885. decz. 20-án került a nagyrőcei polgári iskolához. Itt csakhamar az akkori zavaros társadalmi viszonyok közt a magyar párt és társadalom egyik kiváló tagja lett; megnyerte nemcsak tanártársait, hanem a város közönségének szeretetét is. Azóta az iskolában mint pontos, szorgalmas kiváló rajztanárt, a városban pedig mint igazi vendégszerető, szokimondó, vigkedélyű magyar embert ismerik. Mi is őszintén kívánjuk, hogy Lahner György még sokáig élvezze társainak és a közönségnek szeretetét. A vacsorán elhangzott trefás felköszöntők közül különösen Nagy Lajos mondott kitünően sikerült verset.

A Három Rózsa átalakítására beadott tervek közül a második díjat — mint megirtuk — a jury a „Rózsa” jellegű bíró terv szerzőjének ítélte. A terv szerzője mint a felbontott jellegű levélből kitűnt, Himmeler Miksa budapesti igen jó hírű műépítész, kinek munkáján meglátszik a kiváló szaktudás és ügyes kéz.

Kaszinói gyűlés. A helybeli kaszinó — társaséletünk központja — utóbbi időben sok pourparlerára adott okot s a jövője sok mindenféle alakban tárgyalatott. Kérdés volt ugyanis az, hogy megmarad-e a kaszinó a régi formában vagy átalakul. Mult vasárnap is igen sok szó esett erről s régen tapasztaltunk olyan érdeklődést társadalmi intézményünk iránt, mint ekkor a kaszinó közgyűlésén. Kubinyi Aladár, az intézmény népszerű és igazán tiszteletreméltó elnöke, a nagy számmal egybegyűlt tagokat szívesen üdvözölte s mindjárt rámutatott a társadalmi mozgalomra, mely egy külön Kaszinó létesítését czélozta s előadta, hogy a mozgalom vezetőivel sikerült megállapodnia abban, hogy ha a Kaszinó kellemes társadalmi otthont biztosít, a tagsági díjat nem emeli és az újonnan belépő tagok számanak arányában őket a választmányba beveszi, akkor az új Kaszinó létesítéséről lemondanak. A Kaszinó vagyoni helyzetéről Zachar Gusztáv pénztárnok referált s kiderült, hogy első sorban az szükséges, hogy a tagok kellő számban legyenek. Ha 200 tag iratkozik be, akkor a tagsági díjat nem kell emelni. Ennél kisebb tagszám mellett azonban a Kaszinó az eddigi tagsági díj mellett fenn nem tartható. A vita széles mederben folyt, Hanvay Zoltán, Bornemisza László, Molnár József, dr. Ráróssy Gyula, dr. Csener Miksa, dr. Zehery István egymásután szólaltak fel, míg végre a határozat az lett, hogy az előlerjesztett kivanalmakat a Kaszinó méltányolja és erkölcsi tekintetben garanciát is nyújt azok figyelembe vételére iránt. A közgyűlés épen ezért megbizta a választmányt azzal, hogy az aláírási ív körözése után készítse elő az új választásokat és a január hó 14-én megtartandó alakuló közgyűlés elé a számadásokat is terjessze be. Nem hallgathatjuk el, hogy a felszólalók közül többen — s különösen Hanvay Zoltán remek beszédében meggyőző érvekkel igyekezett Kubinyi Aladár elnököt reábirni arra, hogy e nehéz, válságos viszonyok között a Kaszinó élén maradjon meg legalább a rend és béke helyreállításáig. Hanvay igazán hivatott es közvetlen tolmácsa volt a közérzetnek s hisszük, hogy a Kaszinó érdemes elnöke a közhangulat előtt meg is hajlik s az ő bölcs tapintatával s mérsékletével továbbra is vezetni fogja a Kaszinót.

Ifjusági hangverseny. Régen volt részünk oly kellemes, kedves időöltésben, mint a minőt nyújtott a rimaszombati egyesült protestáns főgimnázium ifjúságának f. hó 16-án megtartott jótékony célú hangversenye. Ugy az egésznek összbonyomása, mint a műsor változatossága és az egyes pontok sikerült összeválogatása és kifogástalan előadása: mindez méltán mondhatta az egész diszes közönséggel azt az elismerő kritikát, hogy a hangverseny járatos körültekintéssel, aesztthikai érzékkel és nagy gondal, odaadó szeretettel volt előkészítve. Persze az estély fénypontját — miként előre sejtettük is — a két szép műkedvelő kisasszony: Loysch Irénke és Terhes Ilonka nagyszerű közreműködése képezte. Az előbbi Sarasate Czigány ábrándját játszotta el zongorán meglepő biztonságossággal és gyakorlatossággal. A magyar motívumokkal átszőtt műdarab pompás előadása riadó tapsokat aratott. (Szép volt a négyes hegedűkiséret is, mely egy helyen varlatlanul megszólalt a jobboldali szögletből.) Ismétlésül magyar nótákat játszott nagy reményekre jogosító bravourral. — Az utóbbi, azaz a bajos Terhes Ilus „A vén Ambrus fia” cz. gyönyörű költeményét szavalta el Farkas Imrének, az újabb költői nemzedék és kiváló ballada-írójának. A kitünő de beteges kis diák varatlan halálán megzavarodott elméjű szerencsétlen apának fájdalma és képzelődése, majd a sirjánál épen karacsnykor bekövetkezett halála a pompásan színező, bátor előadásban óriási hatást gyakorolt az egész közönségre, mely perczekig tapsolt és éljenzett. Nagyon jól sikerült és zajos elismerésben részesült Karsai Jenő VIII. o. t. szavalata is, aki Farkas Imrének „A vén cigány” című melodrájának gyönyörű szövegét tolmácsolta érzéssel és nyugodt mozdulattal, míg a zenei kíséretet hozzá Eisele Gusztáv VII. o. t. szolgáltatta zongorán szépen, izléssel és köztetszettel. Nagy tetszéssel fogadta a közönség az ifjusági Zenekar magyar népdalait is, melyeket meg is kellett toldaniok két ízben. Különösen tetszett a Diák induló, a kiváló zenetani-

tónak: *Hagelbauer* Györgynek saját sikerült szerzeménye, mely a főgimnázium igazgatójának, *Loysch* Ödönnek ajánlva nemsokára nyomtatásban is kapható lesz. — A diák-élet gondtalan vidámsága, majd bánatos ábrándvilága jut eszünkbe, csendül meg a kitűnő ritmusú indulóban, melynek szabatos játéka osztatlan tetszésben részesült. Osztatlan elismerés és zúgó taps volt a jutalma, végül az ifj. énekhar „Magyar népdalai”-nak és „Olasz dalai”-nak is. A 70 tagú énekhez katonás, gyors felállása, kifogástalan összhangú éneke a szakértelemmel választott és begyakorlott darabok mind dicsérik a buzgó karmestert: *Pásztor* Gyula főgimnáziumi tanárt, aki tavalyi szép sikereit újabbat esatolt s a kinek az egész hangverseny rendezésében és előkészítésében is oroszlán része volt. — Az énekhar a tomboló hogyvoltra a régi diák nótával, a „Gaudeamus”-sal felelt, általános vivatozást érdemelve ki. — A hangversenyt éjféltől tartó vidám tánc követte. Diákjaink itt is derakasan megállították helyüket. A hangverseny anyagilag is szépen sikerült. Az összes bevétel u. i. 314 kor. 90 fillérre rúgott. Ebből a 187 kor. 32 fillérnyi kiadást levonva, maradt tiszta jövedelmül 127 kor. 58 fillér, mely különböző ifjúsági jótékony czeleokra szolgál. Az estélyen meg nem jelenetvén, jegyeiket mégis megváltották: *Perl* Adolffé (Balassagyarmatról) 5 kor.-val, dr. *Meskó* Miklós 4 kor., *Bozók* Dániel 2 kor., *Czinke* István 2 kor., *Eszényi* Gyuláné 2 kor., *Kosinér* Imre 2 kor. és *Zachar* Gusztáv 2 koronával. Jóságukért, valamint a nagyközönségnek a szíves pártfogásáért ez uton is hálás köszönetet mond a rendező bizottság.

Ritka vadász-szerencse. F. hó 20-án a rimaszombati vadász-társaság eredményes vadászatot rendezett a tamásfalai fázánosban. Számos nyul és fázán került terítékre. *Lukács Géza* megyei főjegyző egy ritkaságszámba menő fehér fázán kakast lőtt, a melyet kitűnő czelejából a rimaszombati egyesült protestáns főgimnáziumnak ajándékozott.

Ne rendeljünk! mikor helyben olcsóbban megkaphatjuk s azt veszünk, a mit látunk; ha valakit karácsonyra egy szép kézimunkával akarunk meglepni: azt a legolcsóbb cöperutótól a myrnáig úgy kezdett, mint előnyomva; bárminémű kézimunka-szövegetek és vásznakat óriási minőség- és színválasztékban; selymeket, pamutokat és czerénákat, hozzá a legszebb kölesön-mintákat vagy előnyomást; kézimunka-szegők és bojtok, gyári áron ajouirozott és sima függöny congrék és hozzá való cordonnetet; himzselis befejezendő plüsch-casettek és posztó dolgok, frivolitas és teneriffa munkakellékek, 5—6 éves gyermekekkel is elkészíthető perforirozott tablették nagyon alkalmas karácsonyi ajándék és egyáltalában minden női kézimunka-ujdonságot megtalálunk a legnagyobb választékban és a legújtanosabb áron

SOYKA PÁL

női kézimunka, rövid-, szövött-, díszmü- és dívtárú üzletében Rimaszombat. — (Videki megrendeléseket a legpontosabban teljesít.)

Színház.

Szombaton a „3 Ajax” kitűnő bohózat került színre. Az előadás jó volt, nagyobb közönséget érdemelt volna. A nők közül *Halasi Vanda* (Suzanne) és *Olaszné* (Virginie) érdemelnek dicséretet. *Rózsahegyi* Sárka is kedves Colette volt. *Gulyásról* estéről estére a legjobbat irhatjuk. Ez egy intelligens, sokoldalú színész, kinek minden alakításán meglátszik a tanulmány és ambíció. — *Kovács Andor* (Radignais) és *Katona Sándor* (Guillenard) jól játsztak.

Vasárnap az „Ördög bibliája” Géczy népszínműve ment, delután pedig nagy gyermekesereg öröme a „Hajduk haduagya”. Az esti előadáson *Balla Mariska* a társulat széptehetségű kedves énekesnője volt az ünneplés központja. Minden dalát, — melyben csillogtatta nagyterjedelmű s kellemesen csengő hangját — lelkesen megüvöltözték. Játéka is csupa temperamentum, csupa tűz. *Kovács Andor* igen jó volt *Igaz Pali* szerepében, *Gulyás* (Nyúl), *Olasz* (Süveges) és *Derengi* (Kispal) jó játékkal a sikert előmozdították. *Rózsahegyi* Sárka a szerelmes leány szerepében megérdemelt tapsokat aratott.

Hélfőn félhelyárrakkal telt ház előtt „János vitéz” került 3-szor színre. A czimszerepet *Kukoricza Jancsi* jobb kedvvel és több élénkséggel *Balla* adta. *Iluska* szerepében *Rózsahegyi* szintén jobb volt, mint előzőleg. *Bagó* szerepében *Marton* játékaival most is remekelt, de hangján meglátszott, hogy át volt hülve. A többi szereplők is derakasan megállták helyüket. *Baróti* kupléival sok tapsot kapott.

Kedden *León Viktor* és *Stein Leó* kellemes zenéjű operettjét a „Mulató Isteneke” hozták színre telt ház és előkelő közönség előtt. A darab előjátéka szép zenéjével és látványosságával sokat ígér és igen felkelti a néző kíváncsiságát. Az ezután következő két felvonás cselekménye azonban tartalmilag gyenge. — Ezen hiányt azonban pótolta a társulat törekvése és játéka. Úgyesek voltak általában a szerepek kiosztva, szépen betanulva és az énekpartik sem hagytak semmi kívánni valót. E darabban mutatta ki tulajdonképen a társulat képességét, a melyvel minden vidéki színház látogató közönség meg lehet elégedve. — *Jupiter* szerepében *Marton* még nagyobb színpadon is teljes dicséretet érdemelt volna ki. Úgy látszik, hogy a magas tenor szerepekben érvényesül hangja igazán. *Junó* szerepében *Bárdosról* most is csak azt mondhatjuk, hogy minden tekintetben kész művész és szép jövőt jósolunk neki. *Révész* és *Rózsahegyi* igen kedvesek voltak és igen izlésesen öltözködtek. Általában elmondhatjuk, hogy a kosztümök a darab jellegének megfelelően teljesen hűek és csinosak voltak. — *Viola* szintén jól játszott és szépen énekelt. — *Gulyás* és *Baróti* a társulat két komikusa teljesen beleélték magokat szerepeikbe és igen sok tapsot kaptak. *Halasi*, kinek kicsi szerep jutott, alakjával és öltözkéivel hódított. A kezdő leány gárdából pedig *Rózsahegyi* Ilonka és *Nagy Irénke* zavarták meg a fiatalság sorait kecses mozdulataikkal és csinos öltözkéjükkel.

Szerdán az „Órangyal” énekes vígjáték került színre. A pikáns rézeletekben bővelkedő darab nem egyszer hozza zavarba a nézőt s a jóízűt is egyszerű másszor erősen próbára teszi. *Gulyás* (Charidin) az első, kiról most is dicsérettel és elismeréssel szólunk. Ő mindig diskkrét, a korlátokat tul nem lépi s minden szerepé-

ben művészi alakítást nyújt. Táncozni, fütülni, szaloban mozogni, játszani — az neki mind sikerül, mert látszik, hogy szeretettel és szívesen foglalkozik szerepeivel. *Révész* Ilonka (Chauquette) bájos és chikkes volt, a Czimpilimpi nótát kísérő tánc azonban nem valami izléses volt. Egyébként minden mozdulata temperamentumos, kedves és megjelenése lázba hozza az ifjúságot. *Halasi Vanda* Marienne szerepében igen jó volt. A szép s kellemes megjelenésű színésznőnek a szerepkörben nagyobb szerencséje van mint a drámában, melyben még ez idén nem láttuk. *Kovács Andor*, *Derengi*, *Olaszné* és *Rózsahegyi* Sárka jól játsztak, *Baróti* és *Marton* nagy hibában leledzenek; előbbi mindig tele torokkal kiabál és mind a ketten nehézkesekek. *Violának* is az a baja, hogy mindig és mindent tulkiabálni igyekszik.

Csütörtökön „Smolen Tóni”-t adták telt ház előtt. Az est fénypontja a czimszerepben *Gulyás* volt, ki hálás szerepének minden előnyét teljes sikerrel s valóságos művészettel aknáta ki. Minden jelenésében tetszett, művészileg fütült, úgyesen táncolt s minden mozdulata jó volt. — A közönség lelkesen tapsolt s az egész előadás minden ízében kitűnő, összevágó volt. *Révész* Ilonka, *Bárdos* Jolán, *Olaszné* és *Szebenyi* Vilma ügyes tánczáért dicséretet érdemelnek. A szereplők mindannyian jókedvvel és jól játsztak.

Pénteken *Révész* Ilonka jutalomjátékául kis közönség előtt a „Huszárvér” került színre. Csak úgy csillogott a sok szép uniformis, kár, hogy olyan kevesen gyönyörködtek a jó előadásban. A jutalmazandó természetesen nem valami nagy kedvvel játszott, de azért mint mindig — most is bájos volt. *Bárdos* Jolán remekül énekelt s ez este nem rángatta annyit vállát, mint máskor. Ha modorosságáról leszokik, kitűnő színész nő lesz. A kakuk-dal gyönyörű volt. *Gulyás* most is igen jól játszott.

Szombaton este „Barátságból” és „Parasztbecsület” került színre. Ma vasárnap d. u. „János vitéz”, holnap d. u. „Kukoricza Jónás”, este „Heidelbergi diákélet” megy.

Irodalom.

Rimaszombattól—Nürnbergig utazott az elmúlt nyáron 5 középiskolai gimnáziumi tanár. Hogy szórakozzék. Tudását növelje. Ismereteit gazdagítsa. E tanulmányút gazdag emlékeit, friss benyomásait lapunk tárczáiban megírta volt *Veres* Samu dr. Megírta a gyakorlati publicista elevenségével, a melyen érző honfi gazdag reflexióival, a tudós lók világosan látó szemével és gyönyörűen bonczolató — a kicsinysegekben is a nagyot, az egész teremtésben is a parányit megpillantó, észreérvő biztos tekintetével. S behintette az egészét égő honszerelmének vonzó fényével, kedves melegével. Alig és nehezen vártuk a folytatásokat, melyekben a büszke, magyar kincsekkel hivalgó „esászarvaros”, majd a „Turisták mesés Eldorádója”. Alsó-Ausztria, a fenséges Salzkammergut, majd a műkincsekben még gazdagabb Bajorország; az Inu, a Traun és a Salzach folyók vadregényes tájai elevenedtek meg bámuló, a természeti szépet szerető szemek előtt. Jártunk képzeletben a csodás, közel 2000 m. magas hegycsúcson ekkelt Trautó, Gmunden s a „zordon, komor — de fenséges” Hallstatt, a világhírű Ischl, majd Salzburg terein s a bajor metropolisokban. Megismertük népét, fejlett kulturáját, műkincsekkel telt tárházait, gyűjteményeit. Képzeletünket mindenütt támogaták a finom aethetikus és hazai földet jól ismerő tanár találó hazai hasonlatai, egybevetései. Vele és az ő változó hangulataival együtt változtak a mi hangulataink, a mi érzeink: örömeink, fájdalomunk, lemondás és bizó reménységünk. Egy jobb kör, boldogabb jövőbe vetett magyar bírodalmunk. Most minden szép kép, kellemes hangulat egyszerre is végigélvezhető, amennyiben *Rábely Miklós* csinos könyvecské alakjában, finom papíron, tiszta szép nyomással közreadta, mindenki számára megszerezhetővé tette a szép és tanulságos utirajzt. Melegen ajánljuk is minden könyvbarát és művelt polgárságunk számára is. Olcsó, nagyon olcsó Ára 1 korona Kapható ifj. *Rábely Miklós* könyvkereskedésében és a lap szerkesztőségében.

A „Gömör-Kishontvármegyei naptár” e napokban jelent meg a könyves piacon: *Lévai* Izsó könnynyomdájában Rimaszombatan. *Lukács Géza* várm. főjegyző, dr. *Veres* Samu főgimnáziumi tanár, *Komáromy* István vármegyei aljegyző s dr. *Kármán* Aladár orvos voltak szerkesztői, kiknek már nevek garancia arra, hogy értékes és helyes munkát végeztek. Nem szeretek dicsérni, mert azt tartom, hogy jó munkát végezni, helyes dolgot cselekedni kötelesség; engem nemcsak a bűn, hanem a hiba is bosszant. És ez az oka annak is, ha dicsérettel nem halmozom sem a szerkesztőket, sem a naptárát. Mindannak daczára ez nem akadályozhat abban, hogy ki ne jelentsem, hogy a naptár hízagpótló munka. A mi egy nagyobb körnek az országszerte híres „Kincses kalendárium”, az vármegyéinknek a „Gömör-Kishontvármegyei naptár”. A kalendárium rész után dióhéjba foglalva ismerteti *Komáromy* István a vármegye multját, kiterjeszkedve a gróf *Andrássy* család történetére s jelenére. — Egy másik közlemény ismerteti a megye gyógyfürdőit, a rozsnói, vágdelei vasas lévarti hév vizű s eszi jod-bróm fürdőket. Két szép költemény után dr. *Veres* Samu egy rövid közleményben a megye tudományi-, irodalmi- és művészeti állapotát rajzolja meg; egy rövid tárczaközlemény után pedig krónikás az év eseményeiről számol be. De a mi igazi hasznos kézikönyvvé teszi, az az ezek után következő rész. Minden egyes községnek meg van jelezve utolsó postája és táviró állomása; — közli a vármegyei bizottság választott és virilis tagjainak névjegyzékét, ismerteti a különböző vármegyei bizottságokat és választmányokat, közli a vármegye tisztii, segéd- és kezelő személyzetének; a vármegye területén levő állami tisztviselők, államvasuti hivatalnokok, csendőrség, tanítótestületek, egyházi hatóságok, egyesületek, ügyvédek, lapszerkesztőségek, pénzügyezetek, hitelszövetkezetek, városok, nagy- és kisközségek, körjegyzőségek, anyakönyvi hivatalok, gyárak, kereskedők, iparosok, tisztii, illetve czimtarát; végül az országos vásárok jegyzékét. Ezek mind oly dolgok, melyeket tudni nemcsak hasznos, de szükséges és sokszor ezen ismeretek hiján a vidéki ember igen sok fáradságnak és költségnek teszi ki magát. Az egész naptár csinos, izléses kiállítású s szép képekkel

van illusztrálva. — Ára 1 korona, megrendelhető *Lévai* Izsó könyvkereskedésében Rimaszombatan.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. J. Jólész. Köszönettel vettük, de mivel már későn érkezett, most nem közölhetjük. Alkalmadtán a kritikát megüzenjük, egyebekben boldog ünnepeket és újévet, s kitartást kívánunk.

M. F. Sajnos, a verset nem közölhetjük, mert nincs rá helyünk.

Kiadó lakás.

Rimaszombatan, a **Szűjjártó-utca 44. sz. a. ház emeleti része:** mely 5 szoba, konyha, kamara, fatartó, pincze és egyéb mellekhelyiségekből áll, **1906. év május hó 1-től** bére kiadó. — Ugyanezen lakáshoz — ha kívánatos — van négy lónak való istálló és egy csür is kiadó. — Ertekezhetni lehet: **Majomy József** tulajdonossal.

Figyelmeztetés.

Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy „**Eredeti Singer varrógépek**” kizárólag a mi rak-tarainkban **Rimaszombatan, Erzsébet-tér 10. sz. alatt** (Ethey-tele ház) az udvarban **STEINER KAROLY** megbizottunknál kaphatók.

A valódi és javított **Singer** megjelöléssel ajánlott és hirdetett varrógépek nem azonosok a mi „Eredeti Singer varrógépeink”-kel, hanem csak egyik régebbi rendszerünk utánzatai. Tisztelettel:

Singer Co. varrógép részv.-társaság.

Eladás és bérbeadás.

A Fazekas-zsaluzsányi gőzmalom és agyagipartelep eladó vagy bérbeadó; ugyszintén Rimaszombatan a vasút mellett luczernatermő 36 hold több évre bérbeadó; a Pokorágyi útnál 4 hold kukoricaföld alá bérbeadó; a gyermekmenhelylyel szemben pedig 1000 öl belsőségnek alkalmas luczernás eladó. Értesítést ad **Süteő István** ügyvéd Rimaszombatan.

Kitűnő minőségű Arad hegyaljai borok kaphatók a TOMPA szállodában.

Menesi fehér 40 kr. — Gyoroki fehér 32 kr. Menesi siller 24 kr. 3—26 **Gede István.**

Hirdetmény.

508. sz. — Alulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszéknek 1905. évi 328. számú végzése következtében **Nagy József** ügyvéd javára **Stelkovicz László és neje** ellen 328 korona s járulékaik erejéig 1905. évi január hó 28. án foganatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 675 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, szekerek, ekék, boronák és butorok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbíró 1905. évi V. 10/8. számú végzése folytán 328 korona tőkekövetelés, ennek 1904. évi július hó 1-ső napjától járó 6%-os kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 114 kor. 6 fill. bíróság már megállapított költségek erejéig Alsóhangonyon, alpereseknél leendő megtartására **1906. évi január hó 4-ik** napjának délelőtti 11 óraja határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezen- nel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Rimaszécs, 1905. évi december hó 22-én.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

555. sz. — Alulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a miskolci kir. törvényszéknek 1905. évi 8178. számú végzése következtében dr. **Dienes Gyula** ügyvéd által képviselt, a **putnoki hitelintézet** javára dr. **Molnár Ferencz és neje** ellen 230 kor. járuléka erejéig 1905. évi július hó 20-án foganatosított kielégítési végrehajtás után felülfoglalt és 1196 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szobabeli butorok, székek, könyvek nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbíró 1905. évi V. 251/7. számú végzése folytán 230 kor. tőkekövetelés, ennek 1905. évi július hó 15-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 154 kor. 65 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Rimaszécsben, a helyszínen leendő megtartására **1906. évi január hó 9-ik napjának** délelőtti 10 óraja határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezen- nel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Rimaszécs, 1905. évi decz. hó 14. napján.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.

Ujbor palaczkolva.

Alulírott értesitem a nagyérdemű közönséget, miszerint az ez idei termésű, tiszta kezelést és kiváló jó minőségű valódi **almágyi uj boraimnak** pecsételt üvegekbeni **elárútatását megkezdtem.**

1 literes üveg valódi almágyi uj bor ára **40 kr.**, üvegre letét külön **5 kr.**

Tisztelettel:

Benyó Béla,

almágyi szőlőbirtokos, bortermelő.

4—*

Karácsonyi vásár.

Felhívom a n. é. vevőközönséget, hogy a közelgő ünnepekre szükségletét jó hírnévnek örvendő üzletemben szerezze be, hol ez alkalommal kaphatók:

Többféle dunai és balatoni **friss halak**, u. m.: **ponty, csuka, harcsa és fogas**, különféle **csemege** és **déli gyümölcsárúk**, legfinomabb **tea, rum**, magyar és francia **likőrök**, **cognac** és **pezsgők**, jó minőségű **asztali és gyógyborok**; emmentali, trappista, imperial és több másféle **csemege, sajtok, fajalmák** és **vajoncs körték**, nagy választék első gyártmányu **csokoládé** és **karamella csukorkákban** s az itt fel nem soroltakon kívül, minden a fűszer és csemege szakmában tartozó cikkek.

Végül kérem a n. é. közönséget, hogy az elismert finom és izlésesen kiállított torták, mákos és diós patkók, tea sütemény és különféle cukrász sütemények szükségleténél — melyeket megrendelésre és a legnagyobb meglepedésre jutányos áron készítek — szíveskedjék bizalommal hozzám fordulni. — **Karácsonyfa-díszek a legszebb kivitelben és nagy választékban!!**

Kérve szíves partfogásokat, — tisztelettel:

Kohn Adolf, fűszer és csemege üzlete
Rimaszombat, Erzsébet-tér, 16.

Hirdetmény.

520. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. járásbírósnak 1905. évi sp. 332. számú végzése következtében **Nagy József** ügyvéd által képviselt **Seidner Bertalan** javára **Kosúth József** ellen 142 korona s járuléka erejéig 1905. évi november hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján teljefoglalt és 4760 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: tehének, ökrök, kocsik, szekerek, ekék, boronák, triór és malom henger-székek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbírósnak 1905. évi V. 376/2. számú végzése folytán 142 kor. tőkekövetelés, ennek 1905. évi január hó 1. napjától járó 6% os kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 74 korona 54 fillérben bírólag már megállapított költségek erejéig Csizben, a helyszínen leendő megtartására **1905. évi január hó 5-ik napjának** délelőtti 10 óra határidőül kitézik és abhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §§ ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. § a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Rimaszombati, 1905. évi december hó 12. én.

Kovács Géza, kir. bír. végrehajtó.

Kiadó lakás,

eladó ház.

Az **Andrássy-út 23. sz.** alatti ház emeleti része, mely 5 szoba, elő- és fürdőszoba, konyha, kamra, pince, kert és egyéb hozzátartozandókkal **1906. év május 1-től bérbe kiadó**, — illetve az egész ház, nagy kerttel **örök áron is eladó.**

Értekezhetni lehet ugyanott a tulajdonos, **Pitta Lipót** építésszel. 3—6

Hirdetmény.

A nagyörcezi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Vojtko Kubanda Mátyás** pohorellai lakos végrehajtónak a **dr. Vieszt Károly** nagyörcezi ügyvéd által ügygondnokolt ismeretlen helyen tartózkodásu Vojtko Kubanda Károly pohorellai volt lakos végrehajtást szenvedő elleni 56 kor. tőkekövetelés és 27 kor. 80 fillér perbeli, 8 kor. 20 fill. végrehajtás kérvényi és 11 kor. 30 fill. árverési kérsi költségek iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a nagyörcezi kir. járásbírósnak) területén lévő Pohorella község határában fekvő, a pohorellai 4 sz. tjkvben A. I. 2—5. és 7—15. sorsz. a felvett ingatlanoknak a Vojtko Kubanda Károly nevére B 15 sorsz. a. jegyzett 3/24 részére 300 koronában, — a pohorellai 125 sz. tjkvben A. I. 1—47. sorsz. a. felvett belsőség ház. külsőség erdő. legelő illetőségéből álló ingatlanokból a B. 6 sorsz. a. Vojtko Kubanda Károly nevére jegyzett 1/4 részére 1072 koronában, — a pohorellai 213. sz. tjkvben A. I. 1. 2. sorsz. a. felvett házhely udvar, erdő és legelő illetőségéből a B. 12 sorsz. a. Vojtko Kubanda Károly nevére jegyzett 1/12 részére 78 koronában, — a pohorellai 377. sz. tjkvben A. I. 1. sor. 3343. hrsz. a. felvett Tompura János morovka. Pohorella község volt urbéresei, ifj. Matyus János és a felesége. szül. Baran Krisztina, Baran Mária férj. Vojtko Kubanda Mátyásné. Baran Zsuzsanna, kkoru Baran Mátyás, kkoru Vojtko Kubanda

Károly, Baran András Satak tulajdonát képező egész ingatlanra az öz. Baran Károlyné szül. Petruska Krisztina biztosított özvegyi jogának épségben való tartásával 128 koronában, — a pohorellai 434 sz. tjkvben A. I. 1—2. és 4 sorszámok alatt felvett s a Bjalik Mária férj. Golik Jánosné, Datko Juliánna, Sziman Jánosné, Datko Anna férj. Mak Andrásné, Pixa Mária, Pixa Mátyás, kkoru Pixa Krisztina, kkoru Baran Mária, Vojtko Kubanda Mátyásné, Baran Zsuzsanna, kkoru Baran Mátyás, kkoru Vojtko Kubanda Károly és a Bjalik Mária férj. Kanós Józsefné tulajdonát képező ingatlanok egészére az öz. Baran Károlyné szül. Petruska Krisztina biztosított özvegyi jogának épségben való tartásával 96 koronában, — a pohorellai 435. sz. tjkvben A. I. 1 sor. 2254. sorsz. alatt felvett s Bjalik Mária férj. Galik Jánosné kivételével a most nevezettek és a Bjalik Mária férj. Putyos Kolár Jánosné tulajdonát képező egész ingatlanra ugyancsak öz. Baran Károlyné szül. Petruska Krisztina javára biztosított törvényes özvegyi jogának fentartásával 120 koronában, — a pohorellai 436. sz. tjkvben A. I. 1. sor. 2677/3. hrsz. a. felvett, a Bjalik Juliánna férj. Kukliczu Neitné, Datko Juliánna férj. Sziman Jánosné, Datko Anna férj. Mak Andrásné, Pixa Mária, Pixa Mária, Pixa Mátyás, kkoru Pixa Krisztina, kkoru Baran Mária férj. Vojtko Kubanda Mátyásné, Baran Zsuzsanna, kkoru Baran Mátyás, kkoru Vojtko Kubanda Károly, Bjalik Mátyás kinek felesége Tompura Krisztina, Kuklicza Anna férj. Zsigó Józsefné, Kuklicza Mária, Sever Mátyásné tulajdonát képező egész ingatlanra az öz. Baran Károlyné

szül. Petruska Krisztina javára biztosított özvegyi jogának a fentartásával 96 koronában, — és a pohorellai 891. sz. tjkvben A. I. 1. sor. 2434. hrsz. s a Kubanda Károly, Bjalik Mária, Kanos Györgyné, Bjalik György, Muránszki András, kinek neje Matyus Mária, Muránszky Károly, kinek felesége Baran Krisztina, kkoru Bjalik József grapka. Vojtko Kubanda Károly és a felesége Petruska Krisztina tulajdonát képező egész ingatlanra az öz. Bjalik Jánosné szül. Dudás Mária javára biztosított özvegyi jogának fentartásával 104 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1906. évi február hó 17-ik napján délelőtti 10 órakor** Pohorella községben a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 10 k., 107 k. 20 f., 7 k. 80 f., 12 k. 80 f., 9 k. 60 f., 12 k., 9 k. 60 f. és 10 k. 40 fillér készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nagyörcezen, 1905. évi december hó 5-ik napján. — A nagyörcezi kir. járásbírósnak, mint telekkönyvi hatóság. **Gazda**, kir. aljárásbíró.

Lang Aladár divatüzletében

Deák Ferencz-utca 11. sz. alatt

a karácsonyi nagy vásár

e hó 10-én veszi kezdetét és a felsorolt cikkek az alant jegyzett, mélyen le-

szállított áron kiárúztatnak

1 pár legjobb minőségű karlsbadi glagó-keztü férfi v. női, fehér, fekete és színes, rendes ár 1.25 most — 99	
1 pár finom 5 rétü kézelő	— 35 — 24
12 finom 5 rétü gallér	2.40 " 1.98
1 drb fehér, finom, keményelejű ing, sima	1.25 " — 98
1 drb ugyanaz redős mellel	1.60 " 1.20
1 drb finom fehér ing puha piké mellel	1.60 " 1.20
1 drb még finomabb	2 — " 1.62
Egész finom ajur piké mellel	2.50 " 1.83
1 finom tisztaselyem magánkötő nyakkendő	— 45 — 29
Még finomabb	— 55 — 38
1 tisztaselyem lord nyakkendő	— 55 — 38
Egész finom, selyembéléssel	— 85 — 64

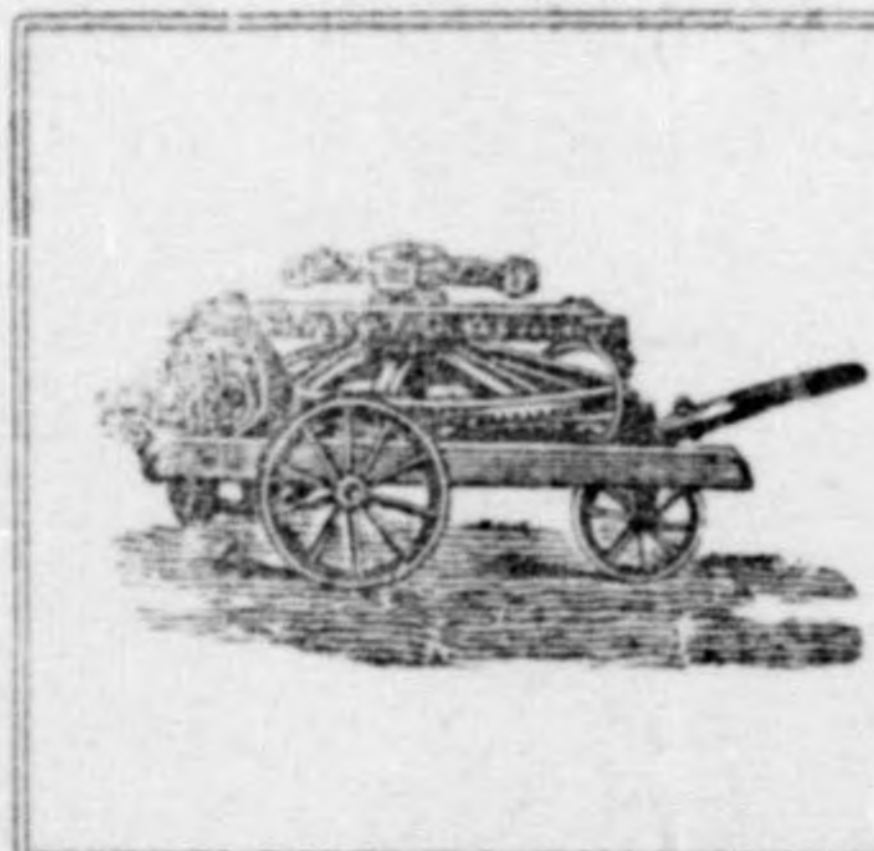
Női kézimunkák előnyomva és megkezdve, valamint bőrtárcák 40% árlészállítással

Ugyanott egy jó házból való fiu fizetéssel tanulól felvétetik.

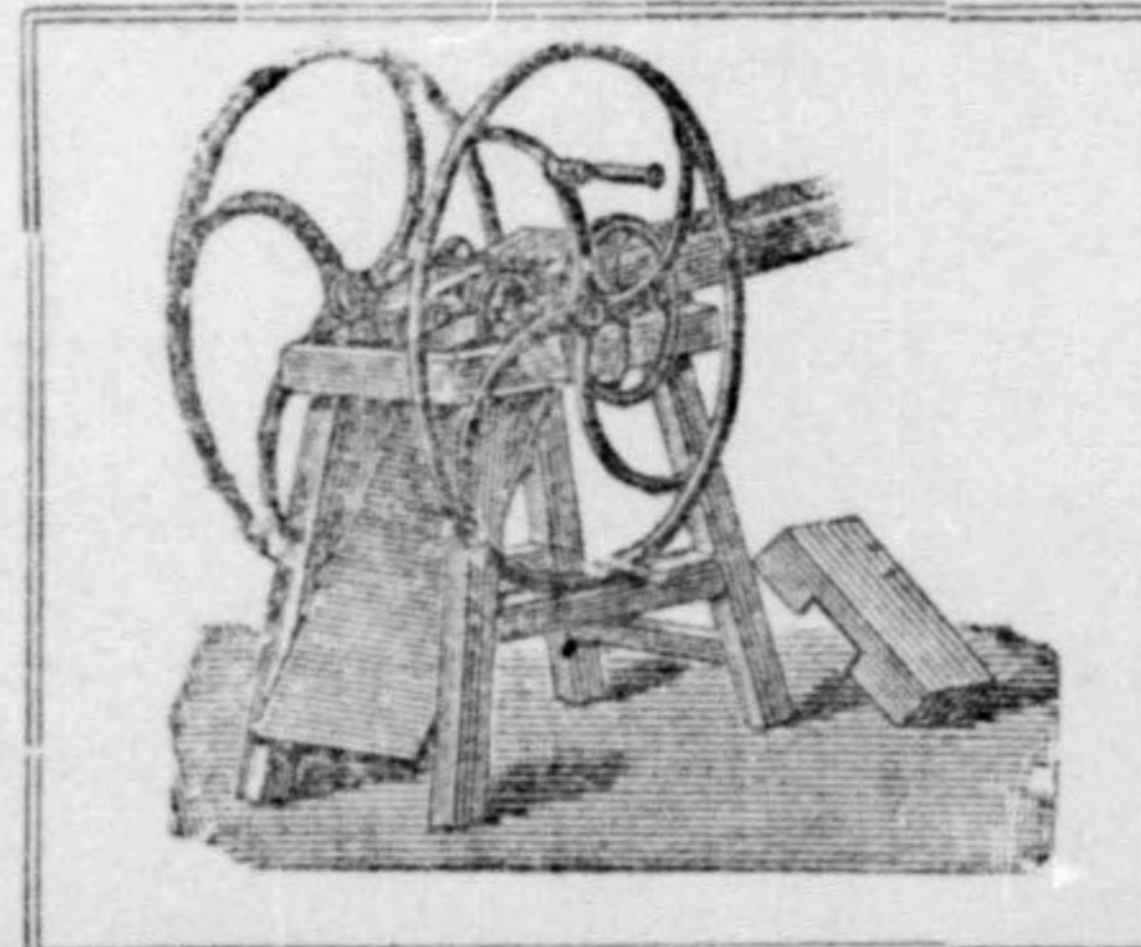
FLEISCHER és TÁRSA

gazdasági gépgyára és vasöntődéje Kassán, Vám-utca 11. sz.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával ezélszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit, nevezetesen:

Szeckavágókat, kézi- vagy járgányhajtásra.
Répvágókat és tengermorzsolókat.
Olajsajtolókat és olajmagpörkölőket.
Olajmag-zúzókat, — továbbá őrlő és daráló malmokat,

Progress-tisztító gépeket, lisztosztályozó hengereket,

szivattyúkat, gőzgépeket és gőzkazánokat,

malom- és szeszgyár-berendezéseket stb. 3—6

Gépeink, eszközeink és egyéb gyártmányainkat készletben tartjuk gyárunkban. — Gazdasági gépeink képes-, valamint öntödénk gyártmányai árjegyzékét kívánatra bérmentve küldjük.

Legalkalmasabb.

legkedvesebb

karácsonyi és ujévi ajándéktárgyak:

képeskönyvek,

verseskönyvek

ifjusági iratok,

imakönyvek,

albumok,

emlékkönyvek,

díszművek,

olajfestékek,

levélpapírok.

Óriási választékban kapható:

Ifj. RÁBELY MIKLÓS

könyv- és papírkereskedésében Rimaszombat.

A világra szóló öröm.

A karácsony-est ünnepi csöndjében a bizalmas családi körben, a karácsonyfáról alásugárzó fény s eme fény által napvilágra hozott kedves meglepetések között fejlődik ki az a boldogító öröm, mely az eget egy néhány órára aláhozza a földre és békecséget szerez az emberek között. Áldott légy szent ünnep, hogy a háborgó idők nyugtalansága közepette tudsz teremteni egy nyugvópontot, el tudod üzni a honfiai aggodalmat és keserűséget s rá tudod írni még a szenvedélyek által pirosra festett politikai láthatár horizontjára is ezt az áldott szót: béke! Áldott légy karácsonyest, mely a roskatag aggastyánt is gyermekké tudod tenni a gyermekek és unokák között, ott a karácsonyfa alatt, mert visszarápítod őt az emlékezet szárnyain messze-messze, abba a boldog korba, mikor még ő is gyermek vala s épenugy örült, mint azok a körülte zajongó kicsinyek, a kiknek tekintetében a saját gyermekkorra karácsonyi örömeinek a visszfényét látja.

És ezek az apró karácsonyi örömtűzek mind-mind csak jelképes emlékei annak a nagy égi tűznek, mely egykor keleten gyuladt ki pásztorok és bölcsék előtt, égi karok zengedezése közepette tudtul adva a világnak, hogy az idő teljessége megérkezett s a teljes idő méhéből kilépett a földi világba az égi gyermek, a királyfi, az új világ uttörője. A karácsonyi ajándékok jelképes emlékei annak az örök időkre szóló nagy karácsonyi ajándéknak, mit a magasságos világapa az emberiség nagy családjának, az ő földi gyermekeinek készítetett s a melyre vonatkozólag egész elragadtatással mondja János evangélista: úgy szeretete Isten e világot, hogy az ő egy születt fia adta érette.

A családi örömműnnp azért csak akkor lesz megszentelve, akkor lesz teljes, ha az ajándékok mellé mindig oda gondoljuk azoknak hozóját is, a ki az ég minden kincsét aláhozta magával karácsonyi ajándékkal a földre s a kinek köszönhetjük azt, hogy a zordon tél közepette is tavaszi melegséget érez minden vallásos lélek a maga családjában körében.

Hogy is volt csak? Az ég megnyilatkozott a bethlehemi mezők felett. Egi fény vette körül a mezőn vigyázó pásztorokat, égi seregek jönnek elő és betöltik dicsőségükkel a csendes éjszakát: dicsőség magasságban az Istennek, béke a földön és az emberekhez jóakarattal. A pásztorokat megijeszti az égi jelenség, de megjelenik az ur anyyala és az azt mondja nekik: ne féljete, nagy örömet hirdete nekete, mely az egész népnek öröme lesz! Hogyne ijedte volna meg ezek az egyszerű emberek, mikor nekik még csak halvány sejtelmük sem volt arról, hogy mi készül az idő méhében az emberiség üdvére? Angyali szóra van szükség, hogy megértsék az égi jelt, angyali szóra van szükség, hogy megérezzék a hirdete örömet! És ezek az égi követek ma is itt járnak kelnek szerete a világban, ott látjuk őket a betegágy mellett, a mint bársony-puha kezökkel megsimogatják a szenvedő homlokát és résztvevő szót intéznek hozzá,

TÁRCZA.

Az óra

Az óra minket arra int,
Hogy napjaink letelnek,
És itten hagynak sorra mind,
Akik ma még szeretnek.

Öleld meg a jelent tehát,
Jövőd soha ne bántson,
Az élet nyíló bimbaját
Szakaszd le mindenáron!

A sors ha telt pohárt kínál,
Ragadd mohón kezébe,
A mit ma dörén ott hagyál
Elveszett mindörökre! . . .

Hallod az óra halk szavát? . . .
Felejtsd, felejtsd a multat!
Tudod, a dalra némaság,
Mosolyra köny borulhat!

Ma még egész világ tied,
Vágyad csapongva szállhat;
De hajh, üres marad szived,
Ha a gyönyört kizártad,

Mit ér a fény, a pompa mit,
Ha élvezet az ára?
Nem vonja így be napjaid!
A lét aranyugára!

Az óra jár, illanva száll . . .
Örömből vedd ki részed!
A mult s jövőn ne sirdogálj,
Hisz oly rövid az élet!

P.

ott látjuk őket a gondtalan gyermek oldala mellett, a mint őrzik őt a veszélyek között, mennyezetet vonnak boldogsága paradicsoma fölé; ott látjuk a bűnös oldala mellett, a mint rávezetik a javulás útjára és általa örömet készítenek a mennyeknek számára. Bizony az a karácsony éjszaka nagy jelentőségű fordulópont az emberiség történetében, az ég azóta mindig nyitva áll felettünk; az angyalok azóta emberi alakban járnak-kelnek közöttünk s terjesztik az örömet a jótékonyság gyakorlása, a vigasztalás, a baráti szívességek által, itt járnak a szülők alakjában, a kik szívük egész melegségét igyekeznek átömlésztetni gyermekeikbe.

Ne féljete! De hát kinek szól ez a biztatás? A bűnös embernek, a ki ott vergődik a föld porában és nem mer éreüközni az éggel, a bűnös embernek, a ki a lelkiismeret által kergetve azt szeretné, ha szárnyai volnának, mint a hajnalnak s ha a tenger tulsó szélére szállhatna, a hol elfedné az éjszaka, a hol nem látná az Isten! Oh milyen nagy öröm az ilyeneknek ez a megváltó szó: ne féljete, a megváltó megszületett. Megszületett az, a ki áldásra változtatja az átkot, életet és üdvöt áraszt mindenfelé, a vágyakat kielégíti, az aggodalmakat tovaüzi, a bűnösnek megmutatja az Istenhez visszavezető utat. Megváltó ő valóban, bizonyítja kereszthalál, mely az ő bűn és halál feletti diadálának legfényesebb jele! Van e hát helye a félelemnek? Nincs, a megváltó születésének öröme elüz minden félelmet, minden szorongást, minden aggodalmat; mert ez az öröm égi származású és a mi Isten-től születik, az meggyőzi a világot. Ne féljete tehát, az ég nyitva áll a megtérő bűnösök előtt; nyissátok meg sziveiteket a világra szóló nagy öröm előtt.

És milyen boldogító tudni azt, hogy a karácsonyi nagy öröm mindenkié, hogy abból nincsen kizárva senki sem. A királyfi mindenkit meghí a maga menyegzőjére, asztalt terít a királynak és koldusnak, férfinak és nőnek, boldognak és boldogtalannak, asztalt terít mindenkié, a kinek menyegzői ruhája van, a ki alázatos szível lép be az Isten országának kapuján, a ki többre becsüli Istent mint a világot, a lelket, mint a testet, az embert mint a ruhát, a ki többre becsüli Istennek kegyelmét az emberi erőnél! Az ilyen ember szívét ma is karácsonyi fény veszi körül, az ilyen ember ma sem bir eltelni az Isten jósága feletti örömmel.

A pásztorok már Bethlehennél járnak, már megnyitották az istálló ajtaját, melyben az égi gyermek pihen — az ajtó ma is nyitva áll, pillantsunk be rajta, gyönyörködünk a világra szóló öröm hazájában. Legyen az ő közelében boldog karácsonyunk!
Ruszkay Gyula.

Szent hangok.

Dicsőség mennyben az erős Istennek!
Áldás e földön, kegyelem mindennek;
Eljött a gyöngét, betegét gyógyító
Büntől megváltó, büntől szabadító.

Az asszony nagyhatalom.

— Irta: Sz. M. —

— De édes lelkem, teljes lehetetlen most, mikor annyi tárgyalást tűzött ki részemre a járásbíró épen arra a három napra! A klienseim is — különösen a felperekek — mit szólnának hozzá, ha halasztással elodázom az ügyeket és újabb költségeket okozok nekik?! Mondom, teljes lehetetlen! Meg aztán a járásbírósgától sem kérhetem a maga puszta szeszélye miatt a halasztást. Micsoda indokokkal támogathatnám a kérésemet?

— Hiszen ha az én óhajtam teljesítéséről van szó, akkor mindig ezer akadálya van. Mások megtudja bizni J. bácsit a helyettesítésével, csak épen most nem?!

— De mikor édes lelkem — szerencsétlenségemre, épen J. bácsi képviseli klienseim valamennyi ellenfelét, csak nem bizhatom őt meg az én helyettesítemmel is, más fiskális pedig — jól tudja — nincs helyben és az idő rövidsége miatt más helyről már nem kérhetnék ide helyettesítést. Nyugodjon bele édes lelkem a megváltoztathatlanba!

Az asszony, aki arra kérte férjét, hogy a Duna-ünnepélyt megnézendő Budapestre ránduljanak, minden rábeszélő tehetségéből kifogyva, az asszonyok leghatalmasabb fegyverével élt: elkezdte könnyeit törölgetni.

A férj idegesen fel s alá járt az irodában s konstátálta magában, hogy ennél fogósabb ügye még nem volt prókátornak, mióta a világ áll. Ha nem jelenik meg a tárgyaláson, elmakacsolják, elhagyják a kliensei, kártérítési pereket akasztanak a nyakába, rászabadítják az ügyvédi kamara fegyelmi tanácsának a sujtó kezét, oda a karrierje! . . . Ha nem viszi az asszonyt a duna-ünnepélyre, vége a családi békének. Mit ér akkor az élet? Még ilyen dilemmát nem látott Európa! . . .

Az iroda ajtaján kopogtatnak. János, a járásbíró-sági hivatalszolga lép be s jelenti, hogy egy pár darabot hozott kézbesíteni.

Akta-átvétel, aláírás az ügyvéd részéről, a vevények és az obligát szivar átvétele és eltávozás János részéről. — Megvan asszony! Szólat meg a férj a kitörő öröm hangján.

Az ég lakói fenn ötet imádják,
A kegyesek, jók az ő nevét áldják.
Hálaadással ünnepet hirdete nek
Imádására az égi születtnek.

Megzendül ime ajakunk is, telve
Lelkünk ihlettel, holott szárnyra kelve
Száll a magasba, túl fellegek árnyán,
Hálaadás, hő, buzgó ima szárnyán.

Hálaadással áldozunk Istennek
Szent oltáránál, ki ura mindennek.
Kié fent, alant, véges és végetlen,
Kinek hatalma, jósága mérhetlen.

Szállj, szállj mi lelkünk! a végtelenségnek
Határain túl! túl a kéklő égnek
Fényes peremén, hová csak a hitnek —
Eg vivó hitnek szárnya emelkedhet!

Szállj! s e szent ünnep fényétől meghatva
Vidd hő fohászunk fel égbe, magasba!
Legyen ez ünnep — szelleme bennünket
Áthatva — édes ünnepe lelkünknek!

Üdv neked, erős bajnoka a hitnek!
Az igazságnak, égi szeretetnek.
Bűnösök, gyengék megvigasztalója,
Isteni Jézus, világ megváltója!

Borsody Béla.

Árvák karácsonya.

Karácsonyfa, karácsonyest a keresztyénség legszebb alkotása, legszebb ünnepe. Melyen az Ige testet ölt. — Uralkodik a szeretet. A mindent és mindenkit — jó barátot — ellenséget: szegényt és gazdagot; ifjút és aggot — átölelő emberszeretet.

Kezdetben csak egy felekezete, ma-holnap az egész emberiségnek örömműnepe.

Kivált, a mióta a jótékonyság apostolai, az árvák, elhagyottak pártfogói is megünnepelik. Amióta röpköd szerte-széjjel e földön az a kisdéd angyal, a kit Krisztus küldött maga helyett. Hogy hirdesse a szeretet vallását mindenkié. Hirdesse zsidónak és nem zsidónak; keresztyének és pogányoknak; fehérnek és feketének; hirdesse az egész emberiségnek. Hogy vidámitsa a szomorkodókat; vigasztalja a bánatos szívűeket; enyhítse a nyomort; gyógyítsa a betegeket; legyen anyjuk az árváknak, gyámoltójuk az ügyefogyottaknak. Amióta állnak és sokasodnak az árvaházak, a leleuczházak, a kórházak. Amaz angyal szavára, az ő biztatására! A legnagyobb szenvedő, az örök szeretet: a Krisztus nevében!

Igy méltatta, de még ennél százszorta szebben a karácsonyest egyetemes jelentőségét *Széman* Endre próp-ost-plébános a helybeli jótékony nőegyesület árváinak f. hó 20-án megtartott karácsonyfa-ünnepén. Az egyház felkent apostola sok vallású, óriási gyülekezetnek beszélt. S beszédje egyetemes, nagy hatást keltett, miként az egész ünnep is, mely egyszerűségével és megható melegségével valóban „olyan volt, mint egy istentisztelet!“

Im, a terem: az egyesült protestáns főgimnázium ünnepi csarnoka hatalmas méreteivel, díszesen kiképzett gerendázatával, könnyű boltíveivel, mint egy skót-templom. Keletnek az oltár: rajta a szeretet legszebb szimbóluma: a ragyogó, fényárban uszó gyönyörű 4 méter magas karácsonyfa; teli aggatva a szeretetnek ezer méter ezer csilingelő ajándékival, aranyos dióval, almával, fűgével. Körötte, alatta meleg ruhák, csizmacskák, cipőcskék, gondosan összerakva, névvel megjelölve; továbbá friss cipők, kalácsok, sütemények! És ki tudná mind-azt felsorolni, a mit ez oltárra hordott a mi jóságos, a mi szépséges asszonyaink gyöngédsége, önzetlen szeretete!?

Im ott sűrögnek az oltár körül: *Samarjay* Jánosné, a „*Vestalis maxima*“, a jótékonyság fejedelműje; *Molnár* Józsefné, dr. *Marikovszky* Istvánné s jobboldalt egy csoport szép Vesta-szűz. A félkörben elhelyezett

— Micsoda férjcském? Hallatszik a szomszéd szobából, ahová a János kopogtatására menekült az asszony kisirt szemével s befutva az irodába, átöleli az íróasztalnál ülő férjének a nyakát, azután oda könyököl hozzá.

— Hát esküdtbírónak sorsoltak ki a legközelebbi törvényszéki esküdtbírósi tárgyalásokhoz.

— De, hogy mi van meg?

— Hát az van meg, hogy most már jogosan kérhetek halasztást a járásbírósi pereimben.

— Igen, de ha az esküdtzéki tárgyalásokhoz kell utaznia?

— Hát, hiszen nem azért vagyok én fiskális, hogy az esküdtzéki tárgyalásokhoz Batyiba utazzam, ha Budapestten a duna-ünnepélyt kívánja látni az én aranyos feleségem!

— Ezt már csakugyan nem értem; a járásbírósi tárgyalásokhoz is meg van idézve, az esküdtzéki tárgyalásokhoz is meg van idézve ugyanazon időre és még azt mondja, hogy megvan, most már elmehetünk Budapestre!?

— Megálljon csak lelkecském, mindjárt megérti. Kérem a járásbírósgától a peresügyek tárgyalásának az elhalasztását, abból az indokból, hogy az esküdtzéki tárgyalásokhoz vagyok idézve s becsatolom az erről szóló idézést; kérem a törvényszéktől az esküdtbírói funkció-tól való felmentésemet s becsatolom a járásbírósi idézéseket. Erti-e már? Mind a két fórum felment a megjelenéstől s illetéktelenek annak rendje és módja szerint megnézzük a duna-ünnepélyt!

— Oh aranyos férjcském! Hogy az Isten áldja meg! De hogy is gondoltam én arra, hogy az én aranyos férjem bármi okból is ne teljesítené az én óhajomat?! Oh! Milyen boldog vagyok!

Pár nap mulva János hozta a felmentéseket.

A duna-ünnepélyt N. ügyvéd és a feleségek legboldogabbja végigélvezte Budapestten.

*

A b . . . i törvényszék elnöke a történetek után a sz . . . i járásbírósnál a szokásos évi vizsgálatot tartatja.

széksorok megtelnek ünnepi közönséggel. Nők és férfiak s a háttérben a négyszáz főnyi gimnáziumi ifjuság várja feszülten, csendesen a kezdetet.

Ugy 5 óraker megcsendül a kis csemetyű ezüst hangja háromszor egymásután. Kitarul a hátsó ajtó s jönnek párosával az árvák, az elaggottak és gondozók mintegy százán. Majd a fácska előtt félkörben elhelyezett árvák Fekete Mihály tanító intésére elénekelnék egy alkalmi éneket. Szép egyházi karácsonyi zsoltárt.

Aztán feláll a kis szónoki asztal mellől Széman Endre prépost és mond apostoli szép beszédet az ünnep egyetemes jelentőségéről s felhívja az árvákat a hálára, hálaimára jötevőik iránt.

Es előlép egy kis árva, a bánatos arczu Mihály Mária s remegő hangon, összetett kézzel imádkozik, hálálkodik.

Aztán ismét az árvák énekeltek. S ekkor váratlanul — mint a távoli sphaerák zenéje — megzendül az erkélyről, a kórusról a helybeli áll. polg. leányiskola növendékeinek ajkán egy gyönyörű ének. Mindenki felgyűl. Megfordul. S mialatt csodás változatokba, bájos, szép szólókban (Osvald Jolán), majd páros és négyes karokban zeng, zúg a „dicsőség az urnak!” remek melódiája, a szívek megtelnek áhitattal, a szemek pedig könnyekkel.

Amint vége van, amint elhal ajkukon a végakkord, mint valami távoli harangszó: alig mer tapsolni, éljen-neki valaki. Mint a templomban. Mint egy istentisztelet után!

A református egyház mély érzésű, nagytudású lelkésze pedig elragadtatva így szól hangosan: „Szébb volt mint egy istentisztelet!”

Találón mondta. Valóban az, valóban olyan volt. Csak természetes tehát, hogy a mélyen meghatott fényes gyülekezet tolongva-tolongott az ünnep teremtője, legfőbb rendezője: *Semarjay* Jánosné nőgyógyászati elnök felé, hogy megköszönje azt, hogy halálját és elismerését kifejezze a szeretett vezér előtt.

Vezér? ... Több! Samarjayné ma már nem csupán a jótékony nőegyesület diadalmas seregének vezére, hanem egy új hitnek, a korlátokat nem ismerő, ledöntő s az egész társadalmat egy táborba gyűjtő *emberszeretetnek*, a jövő legszebb vallásának apostola!

Es pedig olyan apostol, aki sem időt, sem fáradságot, sem anyagi áldozatot nem kimél, hogy másoknak — anyátlan árváknak, tehetetlen elaggottaknak — örömet szerezzen. Ime, most is Budapestről, gyengélkedő férje mellől jött el, hogy minket összegyűjtson s az ifjúságot a szeretetben, a jótékony gyakorlatában nevelje.

Méltán megérdemelte hát azt a gyöngéd finom figyelmet, melylyel a polg. leányiskola tanári testülete — élükön *Feketéné*, a szép eszme felvetője, *Kathona* a tetterős igazgató és *Matócsy* Pál a páratlan sikerű énekező, mint megvalósítói — megleptek.

Méltán száll utána nemcsak az örvendező árvák hálaimája, hanem valamennyiünk őszinte ünnepi jókívánata: „Áldás reája, egészség urara!” —ő.

Nyomorék gyermekek karácsonya.

Mélyen megindító, könnyeket fakasztó volt az az ünnep is, melyet ugyancsak az emberszeretet, ugyancsak a mi szépséges, jóságos hölgyeink rendeztek járnai, mozogni nem tudó nyomorék gyermekeknek.

Ez a nyomorék gyermek otthon az országos Fehérkereszt egyesület gömői fiókjának talán még a hatalmas, immár állami kezelésben lévő lelenczháznál is szebb alkotása!

Akiket Isten és ember elhagyott, senki pártfogásba, még ápolásba venni sem akart: ezeknek a szerencsétleneknek nyitott édes otthon a mi áldásosan működő Fehérkeresztünk!

Ezeknek az árváknak és nyomorékoknak is állították szép, kis karácsonyfát folyó hó 22-én délután 4 órakor.

Lapozgatja a határidő-naplót. Egyszerre csak arczán a hivatalos komolyság kifejezésével feltekint a naplóból és a járásbíróhoz fordulva tudakolja, hogy miért halasztottak el bizonyos egymás után következő három napra bejegyzett tárgyalások? A járásbíró referálja az elnöknek, hogy a kérdéses halasztások a N. ügyvéd kérésére történtek, mivel esküdtbíróknak lett beidézve.

A járásbírósg ügykezelését az elnök mintaszerűnek találva, székhelyére visszautazott.

A törvényszék elnöki szobájában az elnök a legközelebb lefolyt esküdtzéki tárgyalások iratait forgatva, észre ötlök, hogy N. ügyvéd a sz. i. járásbírósnál azért halasztotta el a perének tárgyalását, mert esküdtbíróknak lett kisorsolva. Keresi a N. ügyvéd nevét az esküdttek névsorában. Semmi nyoma. Végre a kezébe akad az ügyvéd kérvénye, melyben az esküdtbírói funkció alól való felmentését kéri.

Az elnök homloka haragos redőket ölt, — az első gondolata valószínűleg az volt, hogy feljeleníti az ügyet az ügyvédi kamarához. De mielőtt erre a lépésre határozná el magát, abban állapotott meg, hogy alkalmilag kérdőre vonja a tilalmasban rajtakapott fiskálist.

Nem kellett sokáig várnia. A következő napon N. ügyvéd a törvényszéki pertárban megfordulva, ügyeinek végeztével — szokásához híven — tisztelétet tette az elnöknek.

Az elnök, az ügyhöz illő komolysággal, kérdőre vonta a történetért. N. ügyvéd azzal a mentséggel védekezett, hogy ténye a családi békeért hozott áldozat volt. A feljelentésből természetesen nem lett semmi.

A sz. i. bírósághoz is hire menvén a dolognak, a járásbíró szintén kérdőre vonta N. ügyvédet. Az ügyvédi kamara fegyelmi tanácsa alighanem itt is szóba került. De nem azért furfangos fiskális N. ügyvéd, hogy itt is ki ne vágja magát. Mikor a családi békeért hozott áldozattal való védekezés nem bizonyult elég erősnek, az érvek legnyomósabbjával hozakodott elő, a maga javára döntvén el az ügyet, avval, hogy: az asszony nagyhatalom.

Színültig megtelt a kisdud otthon, a régi járásbírósi épület a nemes egyesület nemes hölgy és férfi tagjaival, kiket az egyesület nagynevű elnöke: *Bornemisza* Lászlóné üdvözölt szép szavakkal, meleg szeretettel.

Majd az egyesület buzgó alelnökei: *Kern* Adolfné és dr. *Baksay* Dezsőné egy székre felállították az egyik pupos árvát, aki élénk hangon és bátran dalolt el egy alkalmi imát — könnyekig meghatva mindenkit.

Ekkor az egyesület lelkes titkára *Komáromy* István, lapunk felelős szerkesztője tolmácsolta a hivatalos ügyei miatt elmaradt tevékeny társelnök: *Hámos* László főispán szíves üdvözlését. Majd nagyszabású beszédben fejtegette a karácsonynak, a krisztusi szeretetnek jótékony és felemelő hatását és örvendetes terjedését. Szónoki lendülettel elmondott szép beszéde nagy tetszést aratott.

Utána a földön ülő szerencsétleneknek kiosztották ajándékaikat: süteményt, kalácsot, fűgét, diót s amit a találékony női szív gyöngédsége, altriuzmusa összehordott.

Egyszerű volt ez az ünnepség is, de mély és igaz. Mint az a szeretet, amely megteremtette, amely megalkotta Magyarországon, legalább is a vidéken — tudomásunk szerint — a legelső nyomorék gyermek-otthont. A Krisztus nevében.

Legyen is az ő áldása ez egyesületen és jószívű tagjain!

Hullámok az idők folyamának felszínén.

1. Szocializmus. — 2. Nőkérdés.

Irta és felolvasta a rimaszombati polgári olvasókörben decz. 3-án Dr. VERES SAMU. (Vége.)

A nőnek tehát csak akarnia kell és megváltoztatja a világ képét. Jutott-e valaha szebb és nemesebb szerep földi teremtménynek, mint a nőnek!

Es mi az oka mégis, hogy ezzel a szereppel körünkben a nők nincsenek megelégedve? Miért vágnak élénkebb, merészebb, küzdelmesebb életre? Miért mondanak le arról a rendkívüli nagy erőről, mely az ő hódító gyöngédségükben rejlik?

Ennek is aligha nem abban van az oka, hogy a socialis eszmék ingerlő hatása alól nem bírnak lelküket immunissá tenni. Ezek az eszmék arra sarkalják a nőt, hogy eddigi hivatásköréből kilépve, fizikai és lelki tevékenységét mindenütt érvényesítse ott, ahol a férfi. Ott gyökerezik ez az elv a socialis egyenlőség tanában. Eredménye pedig az, hogy mai nap mindenütt ott látjuk már a nőt az önfentartásnak és kenyérkeresetnek mind-ama térein, ahol eddig a közhiedelem szerint csak a férfinek volt ereje, hivatása és rátermettsége.

Nem tartozik jelen észrevételeim sorára, hogy bíráló véleményt mondjak arról, hogy a nőknek eme törekvése mennyiben jogosult, mert e tekintetben a nézetek még nem forrtak ki s bizonyára nem is fognak kiforrani mindaddig, míg a gyakorlati élet tapasztalásai megdönthetetlen igazságot nem szolgáltatnak a nők kérdés híveinek és ellenségeinek. Talán lesz valamikor mód és alkalom arra is, hogy a nők kérdés mai stádiumáról eszmét cseréljünk, — de a mennyiben ezt a fontos kérdést is a socializmus vetette föl, nem mulasztatom el, hogy már most rá ne mutassak egy nagy jelentőségű nyilatkozatra, mely elé érdekes arra, hogy legalább tudomásul vegyük. A német császár egy előtte megjelenő női deputatio előtt, mely Amerikából azért ment Berlinbe, hogy a föld egyik leghatalmasabb s egyuttal legeszebb uralkodóját a nőemancipatio ügyének megnyerje, minden tartózkodás nélkül kijelentette, hogy nem hivat az emancipationnak s azt szeretné leginkább, hogy igazi német nő élethivatásának betöltése céljából maradjon a négy k mellett: Kirche, Kinder, Küche und Kleider. Lehet, hogy a császári kijelentés egy kissé szigorú, de híven jellemzi a női hivatás körét, mely a templom, a család, a háztartás és az öltözködés fogalmát öleli át. Ezek s az ezekkel rokon fogalmak azok, melyek leginkább ille- nek a gyöngéd nő lélekhez, — és e fogalmak körében betöltheti hivatását úgy, hogy abból a bűvös hatalomból, melylyel a férfi szívet és eszét kormányozza, egy hajszálnyit sem veszti.

De ha már megvan a nőiség birtokában ez a bűvös hatalom, érvényesítenie kellene a mostani világmozgalmakkal szemben úgy, mint régen, mikor a nők a férfiak által világpolitikát csináltak s hatalmas socialis kérdéseket oldottak meg s juttattak érvényre.

Szerintem ez volna szerepe a nőnek a mai viharos időkben is; gyöngédséggel és szelid érzelmekkel irányítani a férfi akaraterőt ama célok megvalósítására, melyeket a socializmus eszméi kifejeznek, de visszatartani mindama tévedésektől s megóvni ama lépésektől, melyek az örökkévaló világrend felforgatását idéznék elő. A lelki és világrendi törvényeket a nemzetközi socializmus, nihilizmus és anarchia ideig-óráig felkavarhatják, de megsemmisíteni nem fogják, mert a léleknek és természetnek törvényei állanak őrt az évezredek alatt kifajlett s évezredek óta változatlanul fennálló világrend felett.

A nőnek ebben a kialakult világrendben még eddig mindig az volt a hivatása, hogy szeresse férjét, nevelje gyermekeit s gondozza a családi ruhatárt:

En istenem, mily szűknek látszik ez a munkakör! Pedig egy egész világot foglal magában. Ebben a világban benne van a férfi tettereje által a jelen, s a gyermekek által benne van a jövőndő. És e szűknek látszó kör gazdag tartalmának központja, a jelen kormányosa, a jövőndő utmutatója: a női lélek.

De ha a nő kilép a közélet küzdő terére, ha politizál, ha gyermekei helyett aktákkal bibelődik, egy szóval, ha eltávolzik abból a körből, melybe a világrend helyezte: elveszti azt a bűvös erőt, melylyel a férfi lelkét a magáéhoz kapcsolta s vetélytársa lesz erőben, hatalomban s a dicsőség utáni vágyakozásban a férfinak — és ezáltal az emberiség erősebb és gyöngébb neme közt évezredek óta fennálló harmóniát megbontja.

Imént említém, hogy a német császárnak minő véleménye van a német nőről. Hát még, ha a magyar asszonyokat ismerné, minő felséges gondolatai támadnának ennek a nagy eszű embernek! Ha tudná azt, hogy a magyar asszony minő ur a maga birodalmában, ha

saját szívével érezné azt a bűvös hatalmat, melylyel odatapad a férfi lélekhez: letenné koronáját s eljöne Magyarországra — socialistának, hogy a művelt magyar női lélek hatalmának bűvös köréből soha többé el ne távozhassék.

Erre a hatalomra appellál a magyar közélet minden mozgalma, — ettől függ a siker — ettől a bukás. Az én gondolatom szerint a nő egyik kezében korbácsot, a másikban féket tart; rajta áll, hogy minket férfiakat bele kergessen az örvénybe, vagy visszatartson a veszedelmektől.

Es a mily mértékben kormányozója a jelennek, ép annyira alapvetője a jövőnek. Ő nevel jót és roszt, nemest és nemtelent, — vallást és istentagadót, szelid jelleműt és rakoncátlant. Az ő lelkének gazdag tárházából kerülnek ki mind azok a rugók, melyek a közélet terére lépő új nemzedéket tettekre kényszerítik.

Ez igazságok tudatában csatlakozom én is azoknak felfogásához, kik azt tartják, hogy ezen a világon mindennek végső oka — az asszony.

Hirek és vegyesek.

Népgyűlés Rimaszombatban. F. hó 21-ikén nagy érdeklődés mellett folyt le városunkban az alkotmányvédő népgyűlés, melyre a megye sok részéből százkara menő közönség jött városunkba. A Három Rózsa nagytermét színültig megtöltötte a hazafias közönség s délelőtt 11 órakor már a szinpadí emelvény minden zuga is elvölt foglalva. Ekkor vonult fel a vezetőség: *Hevessy* Bertalan, *Szontagh* Andor, *Putnoky* Mór, *Szentiványi* Árpád országgyűlési képviselők s közéletünk több ismert alakja foglalt helyet körülöttük. A gyűlésen jelen volt kerületünk országgyűlési képviselője: *Farkas* Ábrahám is. *Hevessy* Bertalan üdvözlő beszéddel nyitotta meg a gyűlést, majd *Szentiványi* Árpád őszinte elismeréssel szölt a vármegye közszeretetének és köztisztviselőinek örvendő főispánja, *Hámos* László népszerű egyéniségéről és közmegelegedésre kifejtett működéséről; ha azonban állását a főispán elhagyná, ez esetben már most kimondandónak tartja, hogy az új főispánt a vármegye ne installálja. Ep ezért a folyó hó 22-ikén tartandó megyebizottsági közgyűlés elé indítványt terjeszt e tárgyban s kéri a támogatást, mit a népgyűlés lelkesen meg is ígért. *Szontagh* Andor országgyűlési képviselő és *Szerémy* Gyula rosznyói róm. kath. hittanár terjesztettek elő ezután hatásos beszéd kíséretében határozati javaslatot, melyek a megyegyűlés elé terjesztendők s az adó- és újoncz-megtágadására s arra vonatkoznak, hogy a kormányrendeleteinek végrehajtásától a tisztviselők fegyelmi vizsgálat terhe mellett eltiltassanak, a felfüggesztendő tisztviselők kárpótlása céljából az adó 25%-át fizessék be s ezt a jóléti százás bizottság kezelése, végül hogy az esetleg felfüggesztett vagy elmozdított tisztviselők az alkotmányos rend helyreállítva állásukba való visszahelyezéseikről — szolgalmi folytonosságuk fentartása mellett — biztosítottassanak. — A népgyűlés az indítványt elfogadta s a Szerémy javaslatának előadásával *Hevessy* Bertalan bízta meg. Ezután felolvasták a betegség miatt meg nem jelent gróf *Andrássy* Géza táviratát s határozatilag kimondták, hogy a megyegyűlésen száz tagú jóléti bizottság kiküldését fogja indítványozni *Putnoky* Mór országgyűlési képviselő. Még azt is elhatározták, hogy a megyében az alkotmány védelmére kerületenként és községenként szervezkednek, megválasztják az elnököket és az alkotmányvédő bizottságok tagjait. — A népgyűlést *Hevessy* Bertalan lelkes szavakkal zárta be s ekkor *Török* Balint indítványára köszönetet szavaztak az elnökségnek buzgó működéséért. A közönség teljes rendben a Hymnusz éneklése közben oszlott szét s nagy része később a régi kaszinó termében közbédre gyűlt össze, melyen egymást érték a felköszöntők. — A banketten lelkesen ünnepelték a népgyűlés elnökét s a vármegye hazafias országgyűlési képviselőit.

Az árvák karácsonyfájára begyűlt: 322 kor. 40 fillér, 20 db. uj, 42 db. viselt ruha. 60 db. kalács, 3 mérő alma, 50 l. dió, déligyümölcs, ezukorka. sütemény. — Kiosztatott: 8 fiu kapott 62 kor. 40 fill. értékű uj ruhát, 42 kor. értékű uj eszimat. 11 db. viselt, 6 db. külső adakozásból befolyt uj ruhát. 12 leány 59 korona 80 fill. értékű uj ruhát, 54 kor. 20 fill. értékű uj cipőt, 17 db. viselt és 12 db. külső adakozásból befolyt uj ruhát. 17 elaggott 68 kor. 96 fill. értékű uj ruhát, 14 db. viselt és 2 db. külső adakozásból befolyt uj ruhát. Összes kiadás: ruha és lábbeli 288 kor. 36 fill. fadszítésre 3 kor. 88 fill. összesen 291 kor. 24 fillér. Kiadás: 322 korona 40 fill., Maradvány: 31 kor. 16 fill. tőkésítették. A gyönyörű fát *Knöpfler* Károly, kokovai nagybirtokos küldte ismét. Hálás köszönet érte. Utólag adakoztak még: *Róth* Gézáné ruhanemű, *Náray* Albertné ruhanemű, N. N. 2 koronát. Hálás köszönetét fejezi ki valamennyiöknek az elnökség.

A „Napközi Otthon” céljaira e hét folyamán *Bérczy* Elekné 2 koronát, *Gede* Istvánné 4 koronát, 2 kg. tepertőt, 2 db. kenyert. *Zoller* Jánosné hagymát adományoztak. *Ivanyk* György, *Kálmán* János, *Korény* Pál, *Szabó* István, *Szabó* József és *Winter* Farkas a szükséges húst, a nemes czébra való tekintetből kilogramként 80 fillér kedvezményes áron szállítják. Hálás köszönet mindnyájoknak. Rimaszombat, 1905 decz. 22. *Dr. Marikovszky*né.

A nyomorék- és árva gyermekek Otthona karácsonyfájára újlag adakoztak: *Farkas* Zoltánné 4 kor., ruhanemű. *Szakall* Vinczéné 2 kor., *Lukács* Gézané ruhanemű, *Bornemisza* Istvánné 4 kor., *Kálniczky* Gézané 1 kor., ruhanemű, *Szabó* Elemérné alma, ruhanemű, *Fekete* Pálné alma, ruhanemű, *Bánhid* Istvánné 4. *Lichtsein* Adolfné 4. *Bernát* Gyuláné 2, dr. *Baksay* Dezsőné 2, *Kern* Adolfné 2, *Marikovszky* Emma 2. *Soós* Ferenczné 2 kor., dr. *Veres* Samuné ruhanemű, *Benedek* Gyuláné ruhanemű, dr. *Marikovszky* Istvánné 1 kor., dr. *Krausz* Gyuláné 1 kor., alma, *Héks* Bertalané gyertyácskák, dr. *Ráróssy* Gyuláné ruhanemű, dr. *Kovács* Lászlóné 1 kor., *Eperjessy* Józsefné 1 kor., *Beliczky* Viktorné alma, dió és aszalt-gyümölcs. *Ethey* Aranka alma, ifj. *Gyürky* Pálné dió és füge, *Feketéné* Otte Hedvig könyvek, *Szentmiklóssy* Kálmánné 2 kor. Fogadják a kegyes adakozók ezuton is hálás köszönetünk nyilvánítását. — Rimaszombat, 1905. decz. 23. az elnökség.